

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

CHIANGRAI PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

รายงาน

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข
ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

(พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้าน
ความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข
ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
(พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้าน
ความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา และความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น ๘๗๘ คน ประกอบด้วย ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๘๐๘ คน ได้ให้ข้อมูลในการทดสอบความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม และการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นวิทยากร และวิทยากรร่วมในแต่ละจุดอบรม จำนวน ๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ แบบประเมินโครงการการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ และแบบสอบถามความพึงพอใจ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบก่อน-หลังการอบรม ตอบแบบประเมิน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการประเมิน

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ สรุปผลการประเมิน ดังนี้

๑. ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยก่อนการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๙.๕๙) และหลังการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย ๑๖.๒๗)

๒. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา

๒.๑ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล) พบว่า ๑) มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๕๒.๙๐ มากที่สุดร้อยละ ๓๔.๓๐ และปานกลาง ร้อยละ ๑๒.๙๐ ๒) ความเป็นไปได้ของ วัตถุประสงค์ พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๒.๙๐ มากที่สุด ร้อยละ ๔๑.๔๐ และปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

๒.๒ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำ ในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า ๑) มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๔๔.๓๐ มากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๗๐ และปานกลาง ร้อยละ ๑๐ ๒) ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๕.๗๐ มากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๖๐ และปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

๒.๓ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔) และรายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของคณะ วิทยากรหลักในการอบรม/ทำกิจกรรมโครงการ มีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๙) ส่วนรายการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมกับเวลา และสถานการณ์ในการจัด อบรมพัฒนาครู ก. ซึ่งก็มีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๖)

๒.๔ ข้อคิดเห็นต่อการจัดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัด เมื่อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ไม่มี และเบาบางลง ร้อยละ ๖๑.๗๐ เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ ในจังหวัด แม้ยังเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ร้อยละ ๓๑.๔๐ ควรปรับวิธีการจัดอบรม เป็นการอบรมออนไลน์ หรือใช้ช่องทางอื่น ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ ๓.๗๐ และจัดอบรม ออนไลน์ ร้อยละ ๓.๒๐

๓. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำใน สถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือ ตอนบน ๒ พบว่า ด้านปัจจัย (Input) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๓) ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๗) ด้านผลผลิต (Output) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๘)

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๔
ความสำคัญของการประเมิน	๔
ขอบเขตการประเมิน	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๗
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย	๗
แนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล)	๑๑
โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายรับผิดชอบ	๑๗
การพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา	๒๕
การเสริมสร้างความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา	๒๘
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	๓๔
แบบแผนการศึกษา	๓๕
กลุ่มเป้าหมาย (Target Group)	๓๕
ขอบเขตการดำเนินงาน	๓๕
ระยะเวลาดำเนินงาน	๓๖
งบประมาณ	๓๖
ตัวแปร	๓๖
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๓๖
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	๓๘
การเก็บรวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์เครื่องมือ	๓๘
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัย บนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม	๔๑
ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ โครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา	๔๒
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม	๔๖
บทที่ ๕ สรุปผล และข้อเสนอแนะ	๔๙
สรุปผลการประเมิน	๔๙
ข้อเสนอแนะ	๕๑
บรรณานุกรม	๕๓
ภาคผนวก	๕๕
ภาคผนวก ก : เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน	๕๖
ภาคผนวก ข : คณะผู้จัดทำรายงาน	๖๖

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคาม แบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงในศตวรรษ ที่ ๒๑ ได้ ภายใต้โมเดลประเทศไทย ๔.๐ โดยเฉพาะกลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ มุ่งเน้นความสำเร็จ ใช้แนวทาง “สานพลังประชารัฐ” เป็นตัวการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ร่วมกันระดมความคิด ผนึกกำลังกันขับเคลื่อนผ่านโครงการ บันทึบความร่วมมือ กิจกรรม หรือ งานวิจัยต่าง ๆ โดยการดำเนินงานของประชารัฐ กลุ่มต่าง ๆ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาขับเคลื่อนในทุกกิจกรรม ทุกกระบวนการ ข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็ว ภายใต้ยุคดิจิทัลที่มีการก้าวเดินไปข้างหน้าแบบไร้ขีดจำกัด

สำหรับทิศทางการบริหารประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนอง ต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจโดยมีกรอบแนวทางที่สำคัญทั้งหมด ๖ ด้าน ประกอบด้วย ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ของคน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งโครงการนี้ ตอบสนองด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อที่ (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสังกัดส่วนกลางของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคมีหน้าที่และภารกิจเกี่ยวข้องกับการศึกษา ในจังหวัดเชียงราย โดยมีบทบาทและหน้าที่ในการสั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและ ประเมินผลระบบบริหารการจัดการศึกษา ซึ่งจากการติดตาม ประเมินผล ที่ผ่านมาพบว่า ปัญหา อุปสรรคบนท้องถนนหลาย ๆ ครั้ง มีผลกระทบต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สินของเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา และประชาชนทั่วไป ดังนั้น จึงต้องใช้กลยุทธ์การเตรียมความพร้อม

ป้องกัน และลดผลกระทบจากอุบัติเหตุบนท้องถนนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ โดยการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ เพื่อสร้างเครือข่าย สร้างความตระหนักรู้ นำไปปฏิบัติ และขยายผล เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้กับเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา และประชาชนทั่วไป รวมถึงเสริมสร้างให้มีภูมิคุ้มกันสามารถรับมือกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้

จากตารางสถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจากรถทางถนน) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ พบว่า

ปี พ.ศ.	อุบัติเหตุบนท้องถนน (ครั้ง)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)
๒๕๖๑	๕,๒๑๗	๘๗๖	๗,๘๑๘
๒๕๖๒	๗,๖๘๕	๖๔๒	๙,๒๖๒
๒๕๖๓	๔,๒๘๐	๖๓๔	๔,๘๑๕
รวม	๑๗,๑๘๒	๒,๑๕๒	๒๑,๘๙๕

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย,พะเยา,แพร่ และจังหวัดน่าน

ตารางสถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจากรถทางถนน) ที่มีผลกระทบกับเยาวชนและสถาบันการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

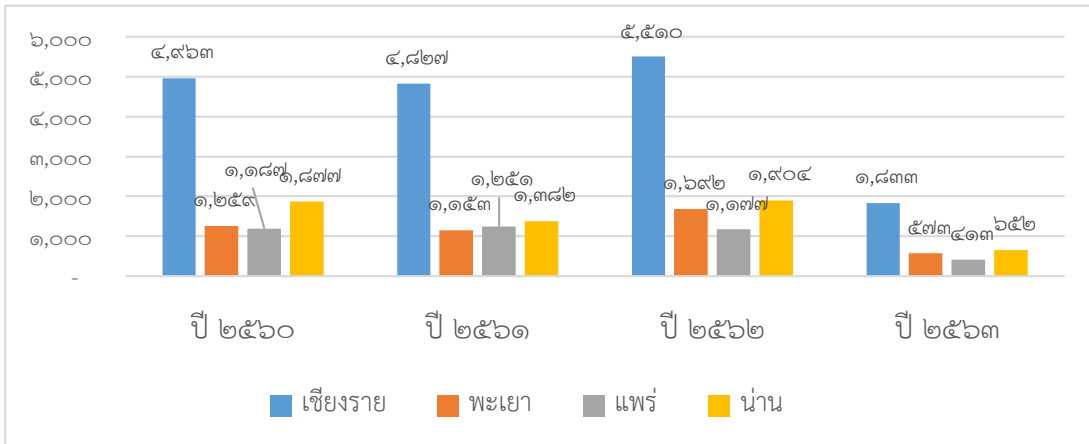
จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน อายุ ๐ - ๑๙ ปี

จังหวัด	พ.ศ.๒๕๖๐	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	รวม
เชียงราย	๔,๙๖๓	๔,๘๒๗	๕,๕๑๐	๑,๘๓๓	๑๗,๑๓๓
พะเยา	๑,๒๕๙	๑,๑๕๓	๑,๖๙๒	๕๗๓	๔,๖๗๗
แพร่	๑,๑๘๗	๑,๒๕๑	๑,๑๗๗	๔๑๓	๔,๐๒๘
น่าน	๑,๘๗๗	๑,๓๘๒	๑,๙๐๔	๖๕๒	๕,๘๑๕
รวม	๙,๒๘๖	๘,๖๑๓	๑๐,๒๘๓	๓,๔๗๑	๓๑,๖๕๓

*ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลถึงเดือนเมษายน

จะเห็นว่าจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน อายุ ๐ - ๑๙ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่อยู่ในวัยเรียน เป็นนักเรียนนักศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ถึง เดือนเมษายน ๒๕๖๓ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มีผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตเป็นจำนวนมากขึ้น จังหวัดที่มีจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๗,๑๓๓ ราย และน่าน จำนวน ๕,๘๑๕ ราย ตามลำดับ ซึ่งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตสูงสุดจำนวน ๑๐,๒๘๓ ราย

ที่มา : ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยบนท้องถนน มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย ศูนย์ข้อมูลกลางด้านการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลการบาดเจ็บตายจากอุบัติเหตุทางถนน (๓ ฐาน)

ตามข้อมูล สถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจราจรทางถนน) ภาพรวมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ (เชียงราย, พะเยา, แพร่, น่าน) และภาพรวมของอุบัติเหตุทางถนนที่มีผลกระทบต่อเยาวชน และสถาบันการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ ดังกล่าว ปรากฏว่า ในภาพรวมแล้วสถิติอุบัติเหตุเพิ่มสูงขึ้น ทั้งจำนวนครั้งในการเกิด ผู้บาดเจ็บ และผู้เสียชีวิต ทำให้มูลค่าความเสียหายสูงมาก ดังนั้น ประเด็นเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเป็นอันดับต้น ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ โดยมีปัจจัยมูลเหตุหลายด้าน ดังนี้ ด้านวิศวกรรมจราจร (Engineering) เช่น ถนนในหมู่บ้านไม่ได้มาตรฐาน ยังคงมีความเสี่ยง โดยเฉพาะทางโค้ง และทางแยก รวมทั้งมีสิ่งกีดขวางและบดบังทัศนวิสัยในการมองเห็น ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) ยังไม่เกิดความต่อเนื่อง เช่น พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ และกฎหมายสรรพสามิต อัตราค่าปรับต่ำ ทำให้ผู้ขายฝ่าฝืน ผู้ประกอบการและประชาชนไม่ปฏิบัติตาม ด้านการประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้ และมีส่วนร่วม (Education and Participation) ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่ก็ไม่ได้ทำให้จำนวนอุบัติเหตุลดลง ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อผู้ใช้รถใช้ถนน เกิดผลกระทบต่อบุคคลอื่น จากการประเมินผลการปฏิบัติงาน ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ สาเหตุจากพฤติกรรมของคน คือ ไม่สวมหมวกนิรภัยในการขับขี่ เมาแล้วขับ ใช้ความเร็วสูง เป็นต้น จำเป็นต้องดำเนินการในเชิงรุก จัดโครงการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยในพื้นที่ทั้งชุมชน และสถาบันการศึกษา พัฒนาสร้างความตระหนัก ให้ความรู้ สร้างบุคลากรแกนนำ เพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่น โดยทำอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่พัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา การบริการทางการศึกษาจึงมีความตระหนักในความปลอดภัย และอุบัติเหตุ บนท้องถนน และอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา จึงได้กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาครู/บุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา เพื่อที่ครูและบุคลากรเหล่านี้จะได้นำความรู้ เทคนิควิธีการป้องกันภัยที่ได้รับจากวิทยากร ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่เด็กเยาวชน นักเรียน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ผ่านพ้นจากอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาได้

จากการที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายได้จัดกิจกรรมตามโครงการดังกล่าวข้างต้น และต้องการที่จะประมวผลโครงการ โดยพิจารณาถึงความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติ ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา พิจารณาถึงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา การดำเนินกิจกรรมในโครงการว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงไร เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาปรับปรุงโครงการตามปรัชญาของการประเมินต่อไป

วัตถุประสงค์

จากการดำเนินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย กิจกรรม : พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ผู้ประเมินได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ไว้ดังนี้

๑. เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม
๒. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการและกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา
๓. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

ความสำคัญของการประเมิน

๑. บุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา ตลอดจนความปลอดภัยด้านอื่น ๆ เช่น อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย การบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา การให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการรับรู้และการปรับตัวจากภัยพิบัติ เป็นต้น

๒. เป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล) ซึ่งจังหวัดเชียงรายได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษา ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕)

๓. จังหวัดเชียงราย โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้พัฒนากระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ตลอดถึงความปลอดภัยด้านอื่น ๆ เช่น อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย การบริหารจัดการภัยพิบัติใน สถานศึกษา การให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการรับรู้และการปรับตัวจากภัยพิบัติ เป็นต้น

ขอบเขตการประเมิน

ผู้ประเมินได้กำหนดขอบเขตของการประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณภัยตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ ไว้ดังนี้

๑. ประเด็นการประเมิน กำหนดประเด็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้
  - ๑.๑ ความรู้ความเข้าใจหลักการและการปฏิบัติด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา
  - ๑.๒ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
  - ๑.๓ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการอบรม
  - ๑.๔ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

๒. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

- ๒.๑ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๘๐๘ คน ซึ่งได้ให้ข้อมูลในการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม
- ๒.๒ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นวิทยากร และวิทยากรร่วมในแต่ละจุดอบรม จำนวน ๗๐ คน
- ๒.๓ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๘๐๘ คน ซึ่งได้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

๓. พื้นที่ที่ประเมิน

พื้นที่ที่ประเมิน ได้กำหนดพื้นที่ที่เป็นจุดอบรมทั้งหมด ๔๐ จุดอบรม ครอบคลุม ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

๔. ระยะเวลาในการประเมิน

ช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม – ตุลาคม ๒๕๖๕

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยุทธศาสตร์การศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นพื้นที่สีเขียว

โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ หมายถึง โครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมสาธารณสุข ในกิจกรรมหลัก : ยกระดับการบริหารจัดการเชิงบูรณาการเพื่อป้องกันหมอกควันไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่เป็นกิจกรรมย่อย : การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (กิจกรรม : พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒)

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้แก่ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่) การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา

บุคลากรแกนนำ หมายถึง บุคลากรครู ที่สังกัดอยู่ทุกสถานศึกษาในจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน ที่สมัครใจและแจ้งรายชื่อเข้าร่วมโครงการ ฯ ในการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ หมายถึง จังหวัดเชียงราย, พะเยา, แพร่, น่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้รับโอกาสในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของจังหวัดเชียงราย (เชียงรายสะอาด ปลอดภัย น่าอยู่) สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

๒. ครู และบุคลากรแกนนำของสถานศึกษา ที่ได้รับการอบรม/พัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรม ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน เพื่อช่วยลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เสี่ยง และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการขยายผลในอนาคตต่อไป

๓. อุบัติภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา บริเวณภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลง ซึ่งจะเป็นการลดการสูญเสียทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในครั้งนี้เป็นลำดับ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย
  - ๑.๑ จุดเน้นการพัฒนาด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย
  - ๑.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย
  - ๑.๓ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – พ.ศ.๒๕๖๕) จังหวัดเชียงราย
๒. แนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล)
  - ๒.๑ ด้านความสะอาด
  - ๒.๒ ด้านความปลอดภัย
  - ๒.๓ ด้านความน่ายล
๓. โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายรับผิดชอบ
  ๔. การพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา
    - ๔.๑ การบริหารจัดการบุคลากรเมื่อเกิดภัยพิบัติธรรมชาติในสถานศึกษา
    - ๔.๒ การจัดทำแผนเผชิญเหตุ
    - ๔.๓ ขั้นตอนและวิธีการอพยพ
    - ๔.๔ การซ้อมแผนจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา
  ๕. การเสริมสร้างความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา
    - ๕.๑ ความเสี่ยงและผลกระทบของภัยธรรมชาติต่อสถานศึกษา
    - ๕.๒ การเตรียมความพร้อม และบริหารจัดการความเสี่ยงภัยในสถานศึกษา
    - ๕.๓ การเตรียมความพร้อมด้านอาคารในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๓ : ๖๙-๗๓) ได้ระบุถึง สาระสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ จังหวัดเชียงราย ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์จังหวัดเชียงราย (Vision) : “เชียงรายเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่ายล”

เป้าหมายการพัฒนา :

๑. เพื่อสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน กริการโลจิสติกส์ การเกษตร การท่องเที่ยว และวัฒนธรรมเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน + ๖ และ GMS

๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการสร้างภูมิคุ้มกันในการสร้างคน สังคมที่มีคุณภาพ

๓. เพื่อสร้างสมดุลของระบบนิเวศ และการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ เพื่อให้ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีคุณภาพ

๔. เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ปกติ และแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม :

๑. เพื่อสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน บริการโลจิสติกส์ การเกษตร การท่องเที่ยว และวัฒนธรรมเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน +๖ และ GMS

๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการสร้างภูมิคุ้มกันในการสร้างคน สังคมที่มีคุณภาพ

๓. เพื่อสร้างสมดุลระบบนิเวศ และการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ เพื่อให้ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีคุณภาพ

๔. เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ปกติ และแนวชายแดน

จุดเน้นการพัฒนาด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย

นายประจัญ ปรัชญ์สกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ประธานคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้มอบนโยบาย แนวคิดในการพัฒนาด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ดังนี้

๑. นักเรียนทุกสังกัดต้องเท่าเทียมกัน

๒. วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย “เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่” ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้มอบนโยบาย แนวคิดในการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดที่สอดคล้องกัน ดังนี้

“ความสุข”

๑. นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนอย่างปลอดภัย รถยนต์สาธารณะ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการดูแลการเดินทางระหว่างบ้านมาโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีความสุข เมื่อต้องเดินทางมาโรงเรียน

๒. ส่งเสริมผู้เรียนชายขอบให้มีสัญชาติ เพื่อให้มีสิทธิได้เรียน อันนำไปสู่การสร้างชื่อเสียง การพัฒนาตนเอง ได้รับโอกาสในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ จะต้องให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด นำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

๓. สถานศึกษาปลอดภัยหมอกควัน มีพื้นที่เซฟตี้โซน มีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน

๔. ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดเชียงราย

“สะอาด”

ในด้านขยะ

“ความปลอดภัย”

๑. มุ่งเน้นในเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนน ทั้งนี้ จังหวัดเชียงรายมีนโยบายประกาศใช้มาตรการ ๑๐ รสขม (๑ร ๒ส ๓ข ๔ม) โดยจุดเน้นของจังหวัดเชียงราย ที่จะนำมาใช้ในสถานศึกษากำหนดให้สถานศึกษาใช้หมวกนิรภัย

๒. ปัญหาการจราจรจรักรยานยนต์บนทางเท้า และการฝ่าฝืนกฎจราจร ทางจังหวัดเชียงรายมีความต้องการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา จอตรจรักรยานยนต์ บนจุดจอดที่กำหนดและส่งเสริมให้มีที่ราชพัสดุเป็นจุดจอดจรักรยานยนต์

“น่ายล”

โรงเรียนยอดนิยม

๑. ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการพัฒนา โดยนำเอาความโดดเด่นตามบริบท และความพร้อมในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เป็นโรงเรียนทางเลือก

๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนในการเล่นกีฬา รวมทั้งเข้าร่วมการแข่งขันรายการต่าง ๆ ตามโครงการ Sport city

ประเด็นยุทธศาสตร์ทางการศึกษาของจังหวัดเชียงราย

จากการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และจากการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทุกภาคส่วน ภายใต้กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา จึงเป็นที่มาของการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ทางการศึกษาของจังหวัดเชียงราย ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่ายล โดยสอดคล้องกับ ศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงรายที่แตกต่างกัน

โดยกำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้

- **ความสุข** เน้น ครูสอนอย่างมีความสุข นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
- **สะอาด** เน้นการบริหารจัดการขยะ และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด
- **ปลอดภัย** เน้น ความปลอดภัยในสถานศึกษา/ความปลอดภัยบนท้องถนน/อุบัติเหตุ/อาหารปลอดภัย/หมอกควัน/สารเสพติด/สื่อสังคมออนไลน์
- **น่ายล** ด้านวิชาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี กีฬา และอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การจัดการศึกษาเพื่อให้มีทักษะอาชีพที่สนองต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ การท่องเที่ยวและชายแดน โดยสอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงรายที่แตกต่างกัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารจัดการศึกษาเพื่อโอกาส และความเสมอภาคที่เท่าเทียม โดยสอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิสังคมของจังหวัดเชียงรายที่แตกต่างกัน

คำนึงถึงเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีปัญหาเรื่องสัญชาติ เรื่องชายแดน เด็กจากประเทศเพื่อนบ้านมาเรียนในจังหวัดเชียงรายเป็นจำนวนมาก ต้องส่งเสริมเรื่องการอ่านออกภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่จังหวัดเชียงรายพยายามแก้ไข รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่จัดการศึกษาเข้าสู่ระบบ เช่น โรงเรียนสอนภาษาจีน เป็นต้น

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – พ.ศ.๒๕๖๕) จังหวัดเชียงราย

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) จังหวัดเชียงราย มีทิศทางการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเชียงราย ต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

เชียงรายเมืองแห่งคุณภาพการศึกษา พัฒนาสู่สากล บนพื้นฐานวัฒนธรรมล้านนา มวลประชากรอยู่เย็นเป็นสุข

พันธกิจ

๑. จัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทสถานศึกษา
๒. จัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเต็มศักยภาพของบุคคล
๓. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านภาษา
๔. จัดการศึกษาอาชีพมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ เขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย และกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๖. จัดการศึกษาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๗. ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง และยั่งยืน
๘. สร้างผลงานวิจัยที่มีคุณค่า สนับสนุนการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัยสู่สังคมเชิงพาณิชย์

เป้าประสงค์หลัก

๑. คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. คนทุกช่วงวัยในเขตพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษา และเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๓. ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทสถานศึกษา สามารถศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตามความต้องการ
๔. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตเต็มศักยภาพของบุคคล

๕. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย เต็มศักยภาพของบุคคล
๖. ผู้เรียนได้รับการพัฒนามีสมรรถนะ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย และตรงกับความต้องการกลุ่มอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)
๗. ผู้เรียนมีทักษะชีวิต คุณภาพชีวิต สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๘. ผู้เรียนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นหลักการในการดำรงชีวิตในสังคม
๙. สถาบันครอบครัว มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
๑๐. ภาครัฐเครือข่าย ชุมชนมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา
๑๑. หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และนำผลงานวิจัยไปยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
๑๒. ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

สรุปได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) จังหวัดเชียงราย และได้ระบุถึงสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านการศึกษาเชียงรายไว้ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตลอดจนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการศึกษาของจังหวัดเชียงรายให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

แนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล)

สืบเนื่องจากแนวทางดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดเชียงรายตามแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่ายล โดยสอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงราย เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดเชียงรายใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕) ของจังหวัดเชียงราย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการ เชียงรายเมืองสะอาด ปลอดภัย น่ายล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางการศึกษาทุกหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดเชียงรายนำไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านความสะอาด ๒) ด้านความปลอดภัย ๓) ด้านความน่ายล (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย, ๒๕๖๔ข : ๑-๙)

ด้านความสะอาด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๔ก : ๓-๑๐) ได้กำหนดเป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินการ/ตัวชี้วัดการกำกับติดตาม และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย ตามยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่ายล ให้สอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงรายที่แตกต่างกัน โดยกำหนดไว้ในเป้าประสงค์ที่ ๕ สถานศึกษาทุกสถานศึกษามีความสะอาดในสภาพ

บริบททุกมิติ และเป้าประสงค์ที่ ๖ สถานศึกษามีความสะอาดในด้านการบริหารจัดการ มีความโปร่งใส ในองค์กร ซึ่งได้กำหนดคำจำกัดความของ “ความสะอาด” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัด ในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายต่อไป

คำจำกัดความที่ ๑ : สถานศึกษามีความสะอาดด้านสภาพบริบททุกมิติ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายต่าง ๆ และสร้างเสริมสุขภาพ สุขนิสัยของนักเรียนให้สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม มีความพร้อมที่จะศึกษารับความรู้ได้ โดยปราศจากอุปสรรคต่อการเรียน การจัดการ ควบคุม ดูแล ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีและถูกสุขลักษณะ สามารถป้องกันโรคภัยไข้เจ็บแก่นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ตลอดจนเกิดสุขนิสัยที่ดี ได้แก่ สถานที่ตั้ง หรือพื้นที่สร้างโรงเรียน อาคารเรียน และสิ่งก่อสร้างภายในโรงเรียน การระบายอากาศ และแสงสว่าง การจัดห้องเรียนและอาคารประกอบและเครื่องใช้ในห้องเรียน ห้องประชุม ห้องพักครู ห้องสมุด ห้องพยาบาล โรงอาหารและโรงครัว น้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องส้วมและที่ปัสสาวะ การจัดการขยะมูลฝอย การดูแลรักษาความสะอาดทั่วไป การบำบัดน้ำเสีย การควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงนำโรค ฯลฯ

คำจำกัดความที่ ๒ : สถานศึกษามีความสะอาดด้านการบริหารจัดการ มีความโปร่งใสในองค์กร หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม กระบวนการ การดำเนินการต่าง ๆ ที่จะลดสาเหตุที่จะเกิดการทุจริต คอร์รัปชั่น ทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ผู้บริหารของหน่วยงาน จึงมีความสำคัญต่อการสร้างความโปร่งใส เช่น กำหนดทิศทางของหน่วยงาน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ในระดับนโยบายในการสร้างความโปร่งใสและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น การกำกับ ติดตาม ควบคุม เพื่อลดระดับของความเสียหายและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น การตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ให้มีความสำคัญและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ โปร่งใส การให้บุคคลภายนอกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ แบบเปิดเผย เน้นการมีส่วนร่วม (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย, ๒๕๖๔ข : ๓)

นอกจากนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๔ ข : ๔) ยังได้ระบุถึงแนวทางการดำเนินงานด้านความสะอาด กล่าวคือ สถานศึกษาควรดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสะอาดด้านสภาพบริบททุกมิติ และด้านการบริหารจัดการ มีความโปร่งใสในองค์กร โดยมีแนวดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผนการดำเนินงาน (Plan : P) สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมเกี่ยวกับความสะอาดด้านสภาพบริบททุกมิติ และด้านการบริหารจัดการ มีความโปร่งใสในองค์กร

ขั้นที่ ๒ การลงมือปฏิบัติจริงตามแผน (Do : D) มีการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน การแต่งตั้ง/คำสั่ง หรือการมอบหมายงาน ฯลฯ

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบ (Check : C) มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผล การดำเนินงานเพื่อนำผลการดำเนินงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ ๔ การปรับปรุง (Act : A) การสรุปและรายงานผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่ดี (Innovation/Best practice) และกำหนดแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านความปลอดภัย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๔ก : ๓-๑๐) ได้กำหนดเป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินการ/ตัวชี้วัดการกำกับติดตาม และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย ตามยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาดปลอดภัย น่าอยู่ ให้สอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงราย ที่แตกต่างกัน โดยกำหนดไว้ในเป้าประสงค์ที่ ๗ สถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดภัยทางด้านสวัสดิภาพในทุกมิติ ซึ่งได้กำหนดคำจำกัดความของ “ความปลอดภัย” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัด ในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายต่อไป

การรักษาความปลอดภัยในสภาพบริบททุกมิติ เป็นงานสำคัญงานหนึ่งของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายต่าง ๆ และสร้างเสริมสุขภาพ สุขนิสัยของนักเรียนให้สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม มีความพร้อมที่จะศึกษารับความรู้ได้โดยปราศจากอุปสรรคต่อการเรียน การจัดการ ควบคุม ดูแล ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีและถูกสุขลักษณะ สามารถป้องกันโรคภัยไข้เจ็บแก่นักเรียน ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ตลอดจนเกิดสุขนิสัยที่ดี ด้วยการบูรณาการ สร้างเครือข่ายการดำเนินการกับ อปท. หรือหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนอื่น เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความปลอดภัย ได้แก่ ด้านที่ ๑ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ด้านที่ ๒ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ด้านที่ ๓ ปลอดภัยในด้านสุขอนามัยของนักเรียน ด้านที่ ๔ ปลอดภัยจากสารเสพติด บุหรี่ เหล้า สารระเหย ยาบ้า ภัยพิบัติ หรือสารเสพติด อื่น ๆ ด้านที่ ๕ ปลอดภัยจากสื่อต่าง ๆ ทางโลก Social เกมออนไลน์ สื่อลามกต่าง ๆ

นอกจากนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๔ข : ๕) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

๑. ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ได้แก่ อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ อุบัติเหตุจากบริเวณภายในสถานศึกษา อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมรอบนอกของสถานศึกษา อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา และอุบัติเหตุจากการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ ดังนี้

๑.๑ มีแนวทาง/มาตรการป้องกันแก้ไขด้านความปลอดภัยจากอุบัติเหตุทุกประเภท มีมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ อุบัติเหตุจากบริเวณภายในสถานศึกษา อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมรอบนอกของสถานศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ และ

อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน ด้านการพานักเรียนไปศึกษา
นอกสถานศึกษา และการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ

๑.๒ มีการซักซ้อม การป้องกัน ด้านความปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ

๑.๓ มีระบบการรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตของบุคลากรและผู้เรียนในสถานศึกษา
และทรัพย์สิน

๑.๔ มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด

๒. ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ได้แก่ แผ่นดินไหว ฝุ่น PM ๒.๕ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย
ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ ดังนี้

๒.๑ มีแนวทาง/มาตรการป้องกัน/แก้ไข จากภัยจากแผ่นดินไหว ฝุ่น PM ๒.๕ อุทกภัย
วาตภัย และอัคคีภัย

๒.๒ มีการซักซ้อม การป้องกัน ด้านความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

๒.๓ มีระบบการรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตของบุคลากร และผู้เรียนในสถานศึกษา
และทรัพย์สินของสถานศึกษา

๒.๔ การสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด

๓. ความปลอดภัยด้านสุขอนามัยของนักเรียน ได้แก่ โรคอุบัติใหม่ โรคติดต่อไวรัสโคโรนา
๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โรคติดต่อทางเดินหายใจจากไวรัส ความปลอดภัยด้านโภชนาการ ซึ่งได้
กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ มีแนวทาง/มาตรการป้องกัน และแก้ไขด้านสุขอนามัยของนักเรียน

๓.๒ มีการซักซ้อม ป้องกันด้านสุขอนามัยของนักเรียน

๓.๓ สถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตของบุคลากร และผู้เรียนใน
สถานศึกษาและทรัพย์สินของสถานศึกษา

๓.๔ สรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด

๔. ความปลอดภัยจากสารเสพติด บุหรี่ เหล้า สารระเหย ยาบ้า กัญชา หรือสารเสพติดอื่น ๆ
ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ มีแนวทาง/มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยจากสารเสพติด บุหรี่ เหล้า สารระเหย
ยาบ้า กัญชา หรือสารเสพติดอื่น ๆ

๔.๒ มีการรณรงค์ให้ความรู้ เชิญวิทยากร จัดประสบการณ์ในการป้องกันภัยจาก
สารเสพติด

๔.๓ มีระบบคัดกรอง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาด้านสารเสพติด

๔.๔ มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด

๕. ความปลอดภัยจากสื่อต่าง ๆ ทางโลก Social เกมออนไลน์ สื่อลามกต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนด
แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ สถานศึกษามีแนวทาง/มาตรการ ป้องกันและแก้ไขภัยจากสื่อต่าง ๆ ทางโลก
Social

๕.๒ มีการรณรงค์ให้ความรู้ เชิญวิทยากร จัดประสบการณ์ในการป้องกันภัยจากสื่อต่าง ๆ

๕.๓ มีระบบคัดกรอง ระบบดูแลช่วยเหลือเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ

๕.๔ มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด โดยมีแนวทางการดำเนินการสถานศึกษามีความปลอดภัยในสภาพบริบททุกมิติ โดยบูรณาการการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)

- จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านความปลอดภัยในสภาพบริบททุกมิติ ฯลฯ

ขั้นที่ ๒ การลงมือปฏิบัติจริงตามแผน (Do)

- การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน การออกคำสั่ง หรือการมอบหมายงาน ฯลฯ

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบและการวัดผลว่าดีขึ้นหรือไม่ (Check)

- การกำกับ ติดตาม มีเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม ฯลฯ

ขั้นที่ ๔ การปรับปรุงกระบวนการ (Act)

- การสรุป รายงาน

- การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ หากสถานศึกษาสามารถที่จะดำเนินการได้มากกว่าที่กำหนดเป็นแนวทางไว้และเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ก็สามรถทำได้

ด้านความน่ายล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (๒๕๖๔ก : ๓-๑๐) ได้กำหนดเป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินการ/ตัวชี้วัดการกำกับติดตาม และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย ตามยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งความสุข สะอาดปลอดภัย น่ายล ให้สอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัดเชียงรายที่แตกต่างกัน โดยกำหนดไว้ในเป้าประสงค์ที่ ๘ สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับ Sport City และ City of Art ตามแนวทางการดำเนินการ/ตัวชี้วัด/การกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงรายตามแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕) จังหวัดเชียงราย

สำหรับแนวทางการดำเนินการ สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดเชียงราย หรือภูมิปัญญาจากแหล่งอื่นทั้งในและต่างประเทศ นำร่องพัฒนาความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ตามกระบวนการ PDCA โดยบูรณาการการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผน (Plan)

๑. สถานศึกษากำหนดอัตลักษณ์ เอกลักษณ์หรือความโดดเด่นด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพและด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา/แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๒. สถานศึกษากำหนดกิจกรรม หรือโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษา/แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๓. สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่สถานศึกษาหรือในจังหวัดเชียงราย หรือ ภูมิปัญญาจากแหล่งอื่นทั้งภายในและต่างประเทศ มาพัฒนาความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

ขั้นที่ ๒ การดำเนินการ (Do)

๑. สถานศึกษาสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

๒. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมสร้างความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบ (Check)

๑. สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน กิจกรรม หรือโครงการ ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ

๒. สถานศึกษาประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรม หรือโครงการส่งเสริมให้สถานศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ

ขั้นที่ ๔ การสะท้อนผล (Act)

๑. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน กิจกรรม หรือโครงการส่งเสริมให้สถานศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

๒. นำผลการดำเนินงานปรับปรุง แก้ไขกำหนดแนวทางการพัฒนาในปีถัดไป

๓. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด ให้เป็นที่รู้จักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. สร้างขวัญและกำลังใจด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

***** ทั้งนี้ หากสถานศึกษาใดสามารถดำเนินการได้มากกว่าที่กำหนดเป็นแนวทางไว้ และเกิดผลดีต่อ สถานศึกษาก็สามารถทำได้

สรุปได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายได้กำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการพัฒนา ด้านการศึกษาของจังหวัดเชียงรายในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อให้เชียงรายเป็นเมืองแห่ง

ความสุข สะอาดปลอดภัย น่ายล โดยสอดคล้องกับศักยภาพ อัตลักษณ์ และภูมิทางสังคมของจังหวัด เชียงรายที่แตกต่างกัน

ด้านความสะอาด : กำหนดให้สถานศึกษามีความสะอาดในสภาพบริบททุกมิติ สถานศึกษามีความสะอาดในด้านการบริหารจัดการมีความโปร่งใสในองค์กร

ด้านความปลอดภัย : สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ทางด้านสวัสดิภาพในทุกมิติ

ด้านความน่ายล : สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรม ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ

โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายรับผิดชอบ

๑. ชื่อโครงการ : บูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข

๒. กิจกรรมหลัก : ยกระดับการบริหารจัดการเชิงบูรณาการเพื่อป้องกันหมอกควันไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

กิจกรรมย่อย : พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

กิจกรรม : พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

๓. งบประมาณ : ๓,๕๓๘,๒๐๐ บาท

๔. ความเชื่อมโยงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
แผนย่อย : การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดำรง

ฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นพื้นที่สีเขียว

กลยุทธ์ : กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างภาคีในการปรับตัวและรับมือจากสภาวะเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมทุกระดับตลอดจนสร้างความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและสาธารณสุข

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ผู้รับผิดชอบ : ชื่อ นายวิญญู สันติภาพวัฒนา ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

สถานที่ติดต่อ ๕๗/๓๓ หมู่ที่ ๒๒ ต.รอบเวียง อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๑-๔๑๓-๔๑๗๗, ๐๕๓-๗๑๙-๔๘๑

๕. หลักการและเหตุผล

๕.๑ ที่มา

รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคาม แบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงในศตวรรษ ที่ ๒๑ ได้ ภายใต้โมเดลประเทศไทย ๔.๐ โดยเฉพาะกลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยี ที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ มุ่งเน้นความสำเร็จ ใช้แนวทาง “สานพลังประชารัฐ” เป็นตัวการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ร่วมกันระดมความคิด ผนึกกำลังกันขับเคลื่อนผ่านโครงการ บันทึกความร่วมมือ กิจกรรม หรือ งานวิจัยต่าง ๆ โดยการดำเนินงานของประชารัฐ กลุ่มต่าง ๆ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาขับเคลื่อนในทุกกิจกรรม ทุกกระบวนการ ข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็ว ภายใต้ยุคดิจิทัลที่มีการก้าวเดินไปข้างหน้าแบบไร้ขีดจำกัด

สำหรับทิศทางการบริหารประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศ พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศ สามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจโดยมีกรอบแนวทางที่สำคัญทั้งหมด ๖ ด้าน ประกอบด้วย ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งโครงการ นี้ตอบสนองด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อที่ (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสังกัดส่วนกลางของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคมีหน้าที่และภารกิจเกี่ยวข้องกับการศึกษาในจังหวัด เชียงราย โดยมีบทบาทและหน้าที่ในการสั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการ ปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตาม นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึง ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบ บริหารจัดการการศึกษา ซึ่งจากการติดตาม ประเมินผล ที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาอุปสรรคที่ยังมีอยู่ของ สถานศึกษา และและประชาชนทั่วไป ดังนั้น จึงต้องใช้กลยุทธการเตรียมความพร้อมป้องกันและลด ผลกระทบจากอุปสรรคที่ยังมีอยู่ของในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ โดยการพัฒนาศักยภาพคนนำใน สถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ

ตอนบน ๒ เพื่อสร้างเครือข่าย สร้างความตระหนักรู้ นำไปปฏิบัติ และขยายผล เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้กับเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา และประชาชนทั่วไป รวมถึงเสริมสร้างให้มีภูมิคุ้มกันสามารถรับมือกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้

๕.๒ สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ

ตารางสถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจราจรทางถนน) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	อุบัติเหตุบนท้องถนน (ครั้ง)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)
๒๕๖๑	๕,๒๑๗	๘๗๖	๗,๘๑๘
๒๕๖๒	๗,๖๘๕	๖๔๒	๙,๒๖๒
๒๕๖๓	๔,๒๘๐	๖๓๔	๔,๘๑๕
รวม	๑๗,๑๘๒	๒,๑๕๒	๒๑,๘๙๕

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย,พะเยา,แพร่ และจังหวัดน่าน

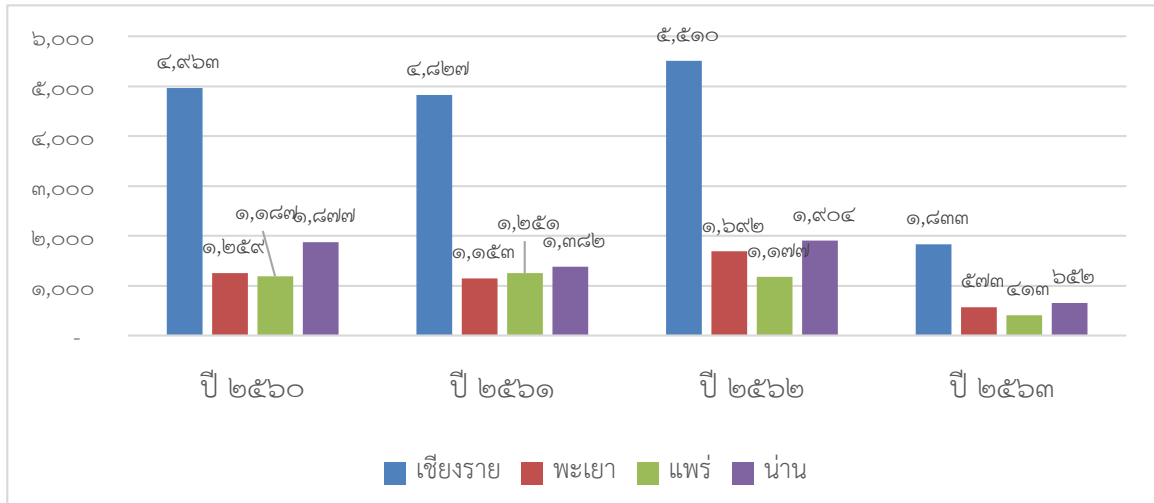
ตารางสถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจราจรทางถนน) ที่มีผลกระทบต่อเยาวชนและสถาบันการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน อายุ ๐ - ๑๙ ปี

จังหวัด	พ.ศ.๒๕๖๐	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	รวม
เชียงราย	๔,๙๖๓	๔,๘๒๗	๕,๕๑๐	๑,๘๓๓	๑๗,๑๓๓
พะเยา	๑,๒๕๙	๑,๑๕๓	๑,๖๙๒	๕๗๓	๔,๖๗๗
แพร่	๑,๑๘๗	๑,๒๕๑	๑,๑๗๗	๔๑๓	๔,๐๒๘
น่าน	๑,๘๗๗	๑,๓๘๒	๑,๙๐๔	๖๕๒	๕,๘๑๕
รวม	๙,๒๘๖	๘,๖๑๓	๑๐,๒๘๓	๓,๔๗๑	๓๑,๖๕๓

*ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลถึงเดือนเมษายน

จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน อายุ ๐ - ๑๙ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่อยู่ในวัยเรียน เป็นนักเรียนนักศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ถึง เดือนเมษายน ๒๕๖๓ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มีผู้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิตเป็นจำนวนมากขึ้น จังหวัดที่มีจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตมากที่สุดคือเชียงราย ๑๗,๑๓๓ ราย และน่าน ๕,๘๑๕ ราย ตามลำดับซึ่งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตสูงสุดจำนวน ๑๐,๒๘๓ ราย

ที่มา : ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยบนท้องถนน มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย ศูนย์ข้อมูลกลางด้านการบาดเจ็บ การควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลการบาดเจ็บตายจากอุบัติเหตุทางถนน (๓ ฐาน)

ตามข้อมูล สถิติภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุจราจรทางถนน) ภาพรวมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ (เชียงราย, พะเยา, แพร่, น่าน) และภาพรวมของอุบัติเหตุทางถนนที่มีผลกระทบต่อเยาวชนและสถาบันการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ ดังกล่าว ปรากฏว่า ในภาพรวมแล้วสถิติอุบัติเหตุเพิ่มสูงขึ้น ทั้งจำนวนครั้งในการเกิด ผู้บาดเจ็บ และผู้เสียชีวิต ทำให้มูลค่าความเสียหายสูงมาก ดังนั้น ประเด็นเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเป็นอันดับต้น ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒ โดยมีปัจจัยมูลเหตุหลายด้าน ดังนี้ ด้านวิศวกรรมจราจร (Engineering) เช่น ถนนในหมู่บ้านไม่ได้มาตรฐาน ยังคงมีความเสี่ยง โดยเฉพาะทางโค้ง และทางแยก รวมทั้งมีสิ่งกีดขวางและบดบังทัศนวิสัยในการมองเห็น ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) ยังไม่เกิดความต่อเนื่อง เช่น พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ และกฎหมายสรรพสามิตอัตราค่าปรับต่ำ ทำให้ผู้ขาย ฝ่าฝืน ผู้ประกอบการและประชาชนไม่ปฏิบัติตาม ด้านการประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้ และมีส่วนร่วม (Education and Participation) ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่ก็ไม่ได้ทำให้จำนวนอุบัติเหตุลดลง ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อผู้ใช้รถใช้ถนน เกิดผลกระทบต่อบุคคลอื่น จากการประเมินผลการปฏิบัติงาน ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ สาเหตุจากพฤติกรรมของคน คือ ไม่สวมหมวกนิรภัยในการขับขี่ เมาแล้วขับ ใช้ความเร็วสูง เป็นต้น จำเป็นต้องดำเนินการในเชิงรุก จัดโครงการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยในพื้นที่ทั้งชุมชน และสถาบันการศึกษา พัฒนา สร้างความตระหนัก ให้ความรู้ สร้างบุคลากรแกนนำ เพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่น โดยทำอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง

๖. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๖.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน)

๖.๒ สถานภาพของโครงการ

โครงการเดิม

โครงการใหม่

๖.๓ ประเภทของโครงการ

พัฒนา

ดำเนินการตามปกติ

๖.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔)

๖.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน

๗. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗.๑ กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานทุกภาครัฐ สถาบันการศึกษา/เยาวชน ภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

๗.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เยาวชน ประชาชนทั่วไป สถานศึกษา และชุมชน

๘. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๘.๑ เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมย่อย/กิจกรรม

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	จำนวน
กิจกรรม พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒		
บุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีองค์ความรู้ มีความเข้าใจในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน เพื่อช่วยลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เสี่ยงและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการขยายผลในอนาคตต่อไป	คน	๑,๑๐๐

๘.๒ ผลผลิต

- (๑) มีบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาด้านความปลอดภัยบนท้องถนน
- (๒) มีเครือข่ายด้านความปลอดภัยบนท้องถนน

๘.๓ ผลลัพธ์

- อุบัติภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลง

๘.๔ ผลกระทบ

เชิงบวก

- ลดการสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

เชิงลบ

- ไม่มี

๙. แนวทางการดำเนินงาน

๙.๑ แผนการดำเนินการและการเบิกจ่าย

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาดำเนินการ				หน่วยรับผิดชอบกิจกรรม
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๓	ม.ค.-มี.ค. ๖๔	เม.ย.-มิ.ย. ๖๔	ก.ค.-ก.ย. ๖๔	
กิจกรรมย่อย พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ กิจกรรม พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒				↔	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๙.๒ งบประมาณแยกรายจังหวัด

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาดำเนินการ				งบประมาณรวม
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๓	ม.ค.-มี.ค. ๖๔	เม.ย.-มิ.ย. ๖๔	ก.ค.-ก.ย. ๖๔	
กิจกรรมย่อย พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ กิจกรรม พัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒				๓,๕๓๘,๒๐๐	๓,๕๓๘,๒๐๐

๑๐. วิธีการดำเนินงาน ดำเนินการเอง จ้างเหมา

๑๑. วงเงินของโครงการ จำนวน ๓,๕๓๘,๒๐๐.๐๐ บาท (สามล้านห้าแสนสามหมื่นแปดพันสองร้อยบาทถ้วน) (รายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายแนบท้าย และขออภัยทุกรายการ)

๑๒. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต้องมีเหตุผลความจำเป็นและเกิน

ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีหนังสือยืนยันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ไม่มีหนังสือยืนยันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๓. ความพร้อมของโครงการ

๑๓.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับ

อนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที

อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว

จัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่าง ๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงาน

๑๓.๒ แบบรูปรายการ /แผนการปฏิบัติงาน

- มี และสมบูรณ์
 มีแต่ยังไม่สมบูรณ์
 ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๑๓.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑ บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด บางส่วน ไม่มี
 ประสบการณ์
- ๑ เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๑ เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 มีประสบการณ์ปานกลาง
 ไม่มีประสบการณ์

๑๓.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
 อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๓.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
 ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๔. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

กรณีวัสดุที่มีสภาพดี จะโอนให้สถานศึกษาและหรือหน่วยงานดำเนินโครงการ เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

๑๕. ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- การให้การสนับสนุน มีส่วนร่วม และการให้ความสนใจจากหน่วยงาน ภาควิชา วิทยาลัย สถาบันการศึกษา และประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน

แนวทางแก้ไข ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแต่ละจังหวัดชี้แจงและขอความร่วมมือจากหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายๆ ในพื้นที่ของตน

(ลงชื่อ).. ...วิญญู สันติภาพวิวัฒนา.....ผู้เสนอโครงการ
(นายวิญญู สันติภาพวิวัฒนา)
ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี ...ณรงค์ โรจนโสทร .....ผู้เห็นชอบโครงการ
(ณรงค์ โรจนโสทร)
ตำแหน่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

(ลงชื่อ).....ประจัญ ประจัญสกุล .....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายประจัญ ประจัญสกุล)
ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

การพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

จังหวัดเชียงราย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (นายประจัญ ประจัญสกุล) ได้กำหนดนโยบายสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงภัย และการรู้รับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นภัยพิบัติศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืน เพื่อให้เยาวชนในจังหวัดเชียงรายได้ศึกษาเรียนรู้ และตระหนักถึงความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ ได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อการช่วยเหลือตนเองและชุมชนได้อย่างเหมาะสม

การบริหารจัดการบุคลากรเมื่อเกิดภัยพิบัติธรรมชาติในสถานศึกษา

แผนบริหารจัดการภัยพิบัติธรรมชาติในสถานศึกษานี้ ประกอบด้วยชุดของกิจกรรมที่สอดคล้องกับระยะต่าง ๆ ของสถานการณ์ภัยพิบัติ ได้แก่ ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ เป็นกิจกรรมทั้งระยะสั้น และระยะยาว หัวใจหลักในการจัดทำแผน คือ การให้ทุกคนในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รู้จักความเสี่ยงภัยธรรมชาติ ผ่านกระบวนการประเมินความเสี่ยงภัยธรรมชาติ และการประเมินสถานภาพของสถานศึกษาตามกรอบ ความปลอดภัยรอบด้าน และอาจจัดให้มีการประเมินด้านอื่น ๆ ตามความต้องการ การประเมินเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำแผนบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แผนบริหาร

จัดการภัยพิบัติธรรมชาติในสถานศึกษา ควรแบ่งเป็นแผนย่อย ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ จัดการ เช่น แผนเตรียมความพร้อม แผนอพยพ แผนโต้ตอบสถานการณ์ และแผนฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ

แผนเตรียมความพร้อม หมายถึง แผนที่ระบุรายละเอียดของสถานศึกษา ทรัพยากร การบริหารจัดการเพื่อเตรียมเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดจากภัยธรรมชาติ

แผนโต้ตอบสถานการณ์ หรือแผนจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นแผนที่บอกวิธีการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องในขณะเกิดเหตุวิกฤติ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจสั่งการในขณะเกิดเหตุการณ์วิกฤติได้อย่างเหมาะสม จึงควรจะทำแผนเผชิญเหตุ สำหรับความเสี่ยงภัยพิบัติทุกประเภท ที่ อาจเกิดขึ้นในพื้นที่สถานศึกษา

สรุปได้ว่า แผนที่กำหนดขึ้นมาในแต่ละสถานศึกษานั้น จะมีความแตกต่างกันบ้าง ขึ้นอยู่กับประเภทของภัย ขนาด ของสถานศึกษา ประเภทของนักเรียน จำนวนบุคลากร และความเหมาะสมตามบริบทสภาพแวดล้อม เช่น สภาพทางกายภาพของพื้นที่ บริการฉุกเฉินที่มีในพื้นที่ ความใกล้ชิดกับบริการสาธารณะ ในการทำแผนนั้น นอกจากจะต้องพิจารณาให้ครอบคลุมสถานการณ์ต่าง ๆ ตามประเภทความเสี่ยงภัย และต้องมีความยืดหยุ่น สามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์

การจัดทำแผนเผชิญเหตุ

แผนเผชิญเหตุ คือสิ่งที่จำเป็นต้องทำเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ขณะที่เกิดภัยธรรมชาติที่ อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตนักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา และเกิดความเสียหายต่อ อาคารสถานที่ แผนเผชิญเหตุนี้ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย การเตือนภัย การอพยพ การค้นหาและกู้ภัย สถานศึกษาสามารถจัดทำแผนเตือนภัย และแผนอพยพเป็นแผนย่อยในแผนเผชิญเหตุตามบริบทของ ภัย ส่วนการค้นหาและกู้ภัยนั้นหากไม่มีทักษะความชำนาญในการกู้ภัย จะต้องขอความช่วยเหลือจาก หน่วยงานที่มีความชำนาญ แผนเผชิญเหตุประกอบด้วยข้อมูลหลัก ๆ ดังนี้

๑. แผนที่เสี่ยงภัยของสถานศึกษา
๒. เส้นทางอพยพพื้นที่ปลอดภัย
๓. สัญญาณเตือนภัยและการอพยพ

แผนอพยพ คือ กระบวนการแจ้งเตือนภัย และการตัดสินใจที่อยู่ภายใต้อาคาร หรือออกจาก อาคาร อย่างปลอดภัยในระหว่างเกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งทุกคนในสถานศึกษาจะต้องรู้และเข้าใจในขั้นตอน การปฏิบัติ และรู้จักเส้นทางปลอดภัยและจุดรวมพล

ขั้นตอนและวิธีการอพยพ

เมื่อได้รับคำสั่งให้เตรียมตัวอพยพ ครูต้องมีสติ และเตือนให้นักเรียนตั้งสติ อย่าตกใจ และ แนะนำให้ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้นักเรียนทุกคนเก็บของมีค่า และเอกสารสำคัญไว้กับตัว เช่นบัตรประชาชน กระเป๋าตังค์

๒. หากมีการถอดรองเท้าไว้นอกห้องเรียน ให้นักเรียนรีบใส่รองเท้าเพื่อเตรียมตัวก่อน

๓. ครูมีเอกสารใบรายชื่อนักเรียนในห้องเพื่อความสะดวกในการสำรวจนักเรียนระหว่างการอพยพ

๔. ครูต้องจัดระเบียบนักเรียนเพื่อการอพยพ อาจจะทำให้เข้าแถวเรียงกัน หรือให้จับคู่ดูแลกัน หรือจับเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มมีผู้นำและออกจากห้องเรียนไปพร้อมกัน ควรจัดให้หัวหน้าห้องและรองหัวหน้าห้องเป็นผู้ช่วยครูในการดูแลการอพยพ เช็คจำนวนยอดของนักเรียนก่อนออกจากห้อง และเมื่อถึงจุดปลอดภัยหรือจุดรวมพลให้เช็คยอดอีกรอบและรายงานต่อผู้บัญชาการ เหตุการณ์ในขณะนั้น เพื่อจะได้ทราบจำนวนว่ามีผู้บาดเจ็บหรือติดค้างในที่เกิดเหตุหรือไม่

๕. ครูบอกและทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติ บอกเส้นทางอพยพ จุดรวมพลและกติกาในการอพยพ ได้แก่ ไม่วิ่ง ไม่พูดคุย ไม่ผลักดัน ไม่ยื้อแย่ง และให้ตั้งใจฟังคำสั่งอย่างเคร่งครัด (ควรมีการซ้อมขั้นตอนการอพยพและสอนกติกานี้ล่วงหน้า)

๖. หากมีนักเรียนพิการในห้องเรียน ให้จัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน คือมอบหมายให้เพื่อนเป็นผู้ช่วยเหลือดูแลนักเรียนพิการในระหว่างการอพยพ

๗. ในกรณีอัคคีภัย มีควันไฟเกิดขึ้น ให้ครูบอกวิธีการป้องกันตัวให้ชัดเจน คือให้เอาผ้าปิดปากปิดจมูก หรือย่อตัวใกล้กับระดับพื้นมากที่สุด เนื่องจากอากาศบริสุทธิ์อยู่เหนือระดับพื้นไม่เกิน ๑ ฟุต ที่หายใจได้ และออกไปตามทางเดินให้ไวที่สุด เพราะบริเวณใกล้พื้นจะเป็นบริเวณที่มีอากาศพอที่จะหายใจได้

๘. เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บริหารให้อพยพ ต้องแน่ใจว่าเส้นทางอพยพปลอดภัย แล้วจึงให้นักเรียนออกจากห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ

๙. หลังจากนักเรียนคนสุดท้ายออกไปแล้ว ให้ครูสำรวจความปลอดภัย สำรวจห้องอย่างรวดเร็วว่ามีใครติดค้างหรือไม่ หรือมีใครบาดเจ็บหรือเป็นลมอยู่ที่พื้นหรือไม่

๑๐. เมื่อออกจากห้องแล้ว ให้สังเกตห้องเรียนข้าง ๆ ว่าต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างหรือไม่

๑๑. นำนักเรียนอพยพไปตามเส้นทางที่ตกลงกันไว้ในแผนอพยพ ไปยังพื้นที่ปลอดภัย

๑๒. เมื่อหลบหนีจากจุดที่เกิดเหตุไปถึงที่ปลอดภัยแล้ว ให้ตรวจสอบว่ามีครู บุคลากร หรือนักเรียนสูญหาย หรือได้รับบาดเจ็บหรือไม่ พร้อมแจ้งยอดและสถานการณ์ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้าทีมอพยพ หากมีผู้บาดเจ็บให้ส่งไปยังจุดรักษาพยาบาล

๑๓. หากมีนักเรียนสูญหาย ให้ติดตามตรวจสอบก่อน หากยังไม่พบตัวให้ประสานทีมงานติดตามผู้ตกค้างที่อาจพลัดหลงระหว่างการอพยพ

๑๔. ในกรณีที่สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย อาจจะมีกระเปาะฉุกเฉินประจำห้องเรียน เป็นกระเปาะเป่าใส่ชุดปฐมพยาบาล ยาหม่อง ยาตม ไฟฉาย ถ่านไฟฉาย ถุงพลาสติก เชือก มีด ผ้าขนหนู ลูกอม คู่มือปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน รายชื่อนักเรียน หมายเลขโทรศัพท์ผู้ปกครองและหมายเลข โทรศัพท์สำคัญ เป็นต้น

๑๕. ครูควรแต่งตั้งนักเรียนที่มีความเป็นผู้นำ มีสติ หรือหัวหน้าห้อง ให้เป็นผู้ช่วยครูในการนำเพื่ออพยพออกจากห้องเรียน

๑๖. ในกรณีที่ครู หรือบุคลากรมีข้อจำกัด เช่น พิการ หรือมีปัญหาสุขภาพ เคลื่อนไหวไม่สะดวก ควรมอบหมายให้ครูจากห้องเรียนข้างเคียง คอยดูแลช่วยเหลือ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายอพยพให้ตรงกับความต้องการ

๑๗. กรณีสถานศึกษาที่มีนักเรียนพิการที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษควรทำแผนฉุกเฉินส่วนบุคคลไว้ล่วงหน้า

การซ่อมแผนจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา

การซ่อมแผนเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของแผน และทดสอบความเข้าใจของทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องอำนวยความสะดวกให้มีการฝึกซ้อมเหตุการณ์ตามแผนฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ควรดำเนินการซ้อมโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม และควรซ่อมแผนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชนด้วย ก่อนการซ่อมแผนต้องมีการเตรียมการ เช่น กำหนดสถานการณ์สมมติ ระบุบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับแผน ประชาสัมพันธ์วิธีการปฏิบัติฝึกสอนทักษะในการเอาตัวรอด

ในการบริหารจัดการการซ่อมแผนนั้น สามารถดำเนินการซ่อมแผนตามเหตุการณ์สมมติ เป็นการจำกัดผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนเฉพาะในสถานศึกษา หรือประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการซ้อมเหตุการณ์ก็ได้ แต่จะต้องมีการวางแผนร่วมกันและเน้นบทบาทหน้าที่ รวมทั้งการประสานงานข้ามหน่วยงานเป็นสำคัญ

การเสริมสร้างความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา

ความเสี่ยงและผลกระทบของภัยธรรมชาติต่อสถานศึกษา

ปัจจุบันภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีความถี่และความรุนแรงจนเห็นได้ชัด ส่งผลให้เกิดความเสียหายในหลาย ๆ ด้าน ทั้งความเสียหายทางกายภาพของสถานศึกษา ทั้งความเสียหายทางโอกาสทางการศึกษา และการขาดเรียนของนักเรียน เช่น เหตุแผ่นดินไหวในภาคเหนือของประเทศ แม้ไม่ได้ทำให้อาคารถล่มเสียหายในทันที แต่ก็ส่งผลต่อผนังอาคารร้าว และส่วนประกอบของอาคารกระเด็นหรือหล่นลงมา ทำให้นักเรียนหรือครูเีียงทรุด ผนตกหนักติดต่อกันหลายวันในทุกภาค ส่งผลให้เกิดดินสไลด์ทับอาคารเรียน หรือทางเดินที่นักเรียนใช้สัญจรมายังสถานศึกษา เป็นต้น

สถานศึกษาอาจได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ความเสียหายที่เกิดกับอาคารเรียน จะทำให้การเรียนหยุดชะงักและครูต้องจัดเวลาสอนชดเชย ในบางกรณีภัยพิบัติธรรมชาติกินระยะเวลานาน ทำให้นักเรียนไม่สามารถเดินทางมาสถานศึกษาได้ หรือในบางกรณีชุมชนอาจจะต้องความช่วยเหลือจากสถานศึกษา เช่น ใช้พื้นที่ของสถานศึกษาเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้ประสบภัย จึงต้องมีการใช้พื้นที่ร่วมกัน ทำให้รบกวนการเรียนการสอน กรณีต่าง ๆ เหล่านี้ก็ย่อมส่งผลถึงคุณภาพการศึกษา แม้ว่าภัยพิบัติอาจจะไม่ได้เกิดกับสถานศึกษาโดยตรง แต่สถานศึกษาก็อาจจะได้รับผลกระทบทางอ้อมก็ได้ เช่น ครอบครัวยุของครู นักเรียน หรือบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ประสบภัยธรรมชาติในพื้นที่ ทำให้ขาดเรียนหรือขาดงาน ผู้ปกครองไม่มั่นใจในความปลอดภัย จึงไม่ให้อบุตรหลาน หรือครอบครัวประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ทำให้นักเรียนต้องหยุดเรียน นอกจากนี้

นักเรียนที่ผ่านประสบการณ์ภัยพิบัติอันเลวร้ายอาจจะได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เป็นต้น

เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะภัยธรรมชาติที่ไม่คุ้นชิน และไม่มีแผนเตรียมความพร้อมในการตั้งรับ ครูและนักเรียนมักจะไม่ทราบวิธีการหรือขั้นตอนในการปฏิบัติตัว ทำให้เกิดความสับสนอลหม่านในการเผชิญเหตุ เกิดความหวาดกลัว บางครั้งทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตโดยไม่จำเป็น สถานศึกษานั้น ๆ นอกจากจะทำหน้าที่ให้ความรู้แล้ว ยังต้องทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองเด็กไม่ให้เสียโอกาส หรือตกไปอยู่สถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ การศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอย่างรู้เท่าทันความเสี่ยง มีทักษะการเอาตัวรอดจากสถานการณ์คับขัน รู้จักตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อปกป้องตนเองและผู้อื่น ผ่านการทำงานลดความเสี่ยงภัยพิบัติในสถานศึกษา โดยใช้แผนบริหารจัดการภัยพิบัติที่มีเด็กเป็นศูนย์กลาง และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทันและปรับตัวพร้อมรับความเสี่ยง (Resilience Education)

การเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงภัยในสถานศึกษา

๑. การบริหารจัดการโครงสร้างอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ภายใต้กรอบความปลอดภัยรอบด้านของสถานศึกษา คณะกรรมการจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษาควรกำกับ ดูแล และดำเนินการดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ตลอดจนสภาพแวดล้อมให้พร้อม ดังนี้

๑.๑ เลือกพื้นที่ปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ หรือสถานที่สำหรับกิจกรรม แม้ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่จะสร้างไว้นานแล้ว แต่อาจจะมีการใช้พื้นที่ภายในอาณาเขตเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น สร้างอาคารเรียนเพิ่ม สร้างห้องน้ำเพิ่ม หรือสร้างลานอเนกประสงค์เพิ่มเติม การพิจารณาเลือกพื้นที่ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายจากภัยธรรมชาติจะช่วยให้สถานศึกษาบริหารจัดการความเสี่ยงได้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๒ บำรุงรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบให้มีสภาพแข็งแรง ปลอดภัย ด้วยการเสริมความแข็งแรง หรือการพิจารณาย้ายสถานที่ตั้ง หากสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง นอกเหนือจากการตรวจสอบความปลอดภัยของสถานที่และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามปกติแล้ว ต้องดำเนินการตรวจสอบโครงสร้างอาคาร และสาธารณูปโภคอย่างละเอียด โดยอาศัยความรู้ความชำนาญจากวิศวกรในพื้นที่ หรือช่างก่อสร้างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของภัยธรรมชาติต่ออาคารและสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าอาคารเรียนจะปลอดภัยจากความเสี่ยงต่าง ๆ ในขณะอพยพนักเรียนด้วย การตรวจสอบและประเมินอาคาร ควรได้รับการรับรองจากวิศวกรผู้มีใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย สถานศึกษาจึงต้องมีแผนและงบประมาณซ่อมแซมอาคารด้วย

๑.๓ ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย เนื่องจากอัคคีภัยเป็นภัยที่อาจเกิดขึ้นได้เองจากปัจจัยภายใน เช่น ความประมาท สายไฟเก่าชำรุด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าขัดข้องลัดวงจร และอาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่น ฟ้าผ่า ไฟไหม้ป่า หรือไฟไหม้ในชุมชนใกล้เคียง การติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงพร้อมการฝึกอบรมเรื่องการใช้งาน และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นเพื่อการป้องกันอัคคีภัย นอกจากนี้ ยังต้องมีการบริหารจัดการพื้นที่ให้ปลอดภัยควบคู่ไปด้วย

โดยเฉพาะพื้นที่ที่อาจจะมีเชื้อเพลิง เช่น ห้องเก็บของ ห้องเก็บเชื้อเพลิงแก๊ส ห้องครัว ห้องที่มีสมุด หนังสือ และเอกสารจำนวนมาก

๑.๔ ติดตั้งและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ การออกแบบก่อสร้างอาคาร สถานที่ รวมทั้งการปรับปรุงต่อเติม ควรคำนึงถึงการเข้าถึงของคนพิการ เช่น ทางลาดสำหรับรถเข็น วีลแชร์ บล็อกปูพื้นเบรลล์ ห้องน้ำคนพิการ สัญญาณเตือนภัย การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ

๑.๕ การออกแบบการใช้พื้นที่พักพิงสำหรับผู้ประสบภัย หากสถานศึกษาได้รับการกำหนดให้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวของชุมชน จะต้องมีการออกแบบและการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานของผู้ประสบภัย และให้วางแผนในการใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างผู้ประสบภัยและการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้แก่ักเรียน รวมทั้งวิธีส่งมอบพื้นที่คืนสถานศึกษาในสภาพเรียบร้อย ไม่มีความเสียหาย

๑.๖ การดูแลความปลอดภัยของทางเข้าออกสถานศึกษา เส้นทางที่นักเรียนใช้เดินทาง เช่น ทางเดินเท้า เส้นทางจราจร ป้ายจราจร ทางข้ามหน้าสถานศึกษา สะพานข้ามแม่น้ำ จะต้องพิจารณาดูแลให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยทั้งในเวลาปกติ และในเวลาเกิดภัยธรรมชาติ

๑.๗ ปรับปรุงระบบน้ำและสุขอนามัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากน้ำดื่ม น้ำใช้ไม่สะอาด ป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อน ของสิ่งสกปรกในน้ำและอาหาร นอกจากนี้ยังต้องดูแลระบบระบายน้ำ ระบบสุขอนามัยต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหารุนแรงนามเกิดภัยธรรมชาติ

๑.๘ จัดให้มีแหล่งพลังงานสำรองและแหล่งอาหารสำรองเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ การจัดกิจกรรมสวนครัว ปลูกพืชผักด้วยวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ การเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนสำหรับนักเรียนในยามเกิดภัยพิบัติ เป็นต้น

ตัวอย่างความเสี่ยงของพื้นที่ภายนอกอาคารเรียน

๑. สถานศึกษาไม่มีรั้วรอบขอบชิด หรือมีรั้วแต่ไม่แข็งแรง ไม่สามารถทนแรงกระแทกกระแทก และอาจจะพังถล่มได้ง่าย ถนนหนทางที่นักเรียนใช้สัญจรไม่มีไหล่ทางหรือไม่มีทางเดินเท้าที่ปลอดภัย ทางเข้าสถานศึกษาคับแคบ และไม่ได้ออกแบบมาให้กว้างเพียงพอต่อการรองรับยานพาหนะปกติและยานพาหนะฉุกเฉิน เช่น รถดับเพลิง รถพยาบาล เป็นต้น

๒. ต้นไม้ใหญ่ เสาไฟฟ้า ป้ายโฆษณาครอบบริเวณสถานศึกษาอาจจะโค่นล้มเมื่อเกิดพายุ ควรพิจารณาหาทางแก้ไข เช่น ตัดเล็มกิ่งไม้ที่ผุ แข็งหน่วยงานที่ดูแลเสาไฟฟ้า ให้แก้ไข ตัดป้ายเตือน

๓. ผนังและเสาที่ไม่ได้มาตรฐาน มีร่องรอยปลวกกิน มีน้ำรั่วซึมทำให้ชื้นและขึ้นรา ใกล้เคียงสภาพการใช้งานอาจจะพังถล่มเมื่อแช่น้ำท่วมเป็นเวลานาน หรือเมื่อได้รับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว

๔. บ่อน้ำที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง ไม่มีป้ายเตือน ทำให้เกิดอันตรายจากการตกน้ำ จมน้ำ หรือทำให้มองไม่เห็นว่าเป็นบ่อน้ำเวลาเกิดน้ำท่วมสูงจนเป็นระดับเดียวกัน

๕. ท่อระบายน้ำที่เล็กเกินไป ไม่มีตะแกรงกันเศษขยะ เศษดิน โคลน ทำให้อุดตัน เวลาเกิดฝนตกน้ำไม่สามารถระบายได้ดี ทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่และอาคารเรียน

๖. เตคาเผาขยะ หรือพื้นที่กักเก็บขยะ ปฏิภาณอยู่ใกล้อาคาร มีโอกาสที่จะเกิดการปนเปื้อนในอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ หรือเกิดมลพิษทางอากาศได้ง่าย

ตัวอย่างความเสี่ยงของพื้นที่ภายในอาคารเรียน

๑. ทางเดินหรือบันไดทางขึ้นอาคารที่แคบ ไม่มีราวจับ เมื่อจำเป็นต้องอพยพฉุกเฉิน ผู้คนต้องรีบเดินขึ้นหรือลงอย่างรวดเร็ว อาจมีการลื่นพลัดตก หกล้ม และในกรณีที่มีต มองไม่เห็นทาง หรือกรณีผู้พิการทางสายตา การมีราวจับตามบันไดจะช่วยนำทางและช่วยการทรงตัว
๒. ช่องลมหรือช่องทางเดินที่มีการถ่ายเทอากาศไม่ดี เมื่อเกิดไฟไหม้ ควันไฟ จะลอยไปตามทางเดิน ช่องลม และห้องต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและไม่ระบายออก
๓. ประตูหรือหน้าต่างที่มีบานเปิดเข้าข้างในจะทำให้การหนีภัยฉุกเฉินไม่สะดวก ควรตั้งบานประตูที่ผลักรอก และเป็นการป้องกันน้ำ แบบเดียวกับกรณีประตู คือ เมื่อเป็นแบบเปิดออก จะทำให้อากาศด้านนอกต่ำกว่าด้านใน หากมีฝนตกสาด น้ำก็จะไหลออกไปข้างนอก
๔. หน้าต่างหรือประตูที่บานกระຈก มีโอกาสแตกเพราะแรงลมพายุและลูกเห็บ หรือเศษกิ่งไม้วัสดุสิ่งของที่ลมพัดมาอาจจะกระแทกบานกระຈกให้แตกกระจายได้ อาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่อยู่ในบริเวณนั้น
๕. สายไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่ได้รับการดูแล ติดตั้งผิดแบบ หรือมีการใช้งานไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดไฟไหม้ได้ง่าย
๖. ตู้หรือชั้นวางหนังสือสูงที่ไม่มีการยึดติดกับฝาผนัง อาจจะล้มลงมาทับครูหรือนักเรียน สิ่งของที่วางไว้ที่สูงและอาจจะตกลงลงมาโดนศีรษะ โดยเฉพาะเวลาเกิดเหตุแผ่นดินไหว หรือเกิดแรงสั่นสะเทือน

๒. มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ : ๑๘-๑๙) ได้ระบุถึงมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา จะมุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ ๓ ป ได้แก่

๑. การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้

- ๑.๑ การประเมินปัจจัยเสี่ยงของสถานศึกษา
- ๑.๒ การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
- ๑.๓ การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๑.๔ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา
- ๑.๕ การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๑.๖ การจัดโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๑.๗ การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- ๑.๘ การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๑.๙ การจัดระบบคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑๐. การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ

๒. การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และการเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๒.๑ การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น

๒.๒ การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

๒.๓ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

๓. การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ได้แก่

๓.๑ การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

๓.๒ การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟูจิตใจ บุคคลผู้ประสบความไม่ปลอดภัย

๓.๓ การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงภัยในสถานศึกษา สามารถดำเนินการได้โดยสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการโครงสร้างอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย และมีการกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ได้แก่ การป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม (มาตรการ ๓ ป)

การเตรียมความพร้อมด้านอาคารในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก

อุทกภัย เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำในฤดูฝนทั้งในเขตเมืองและชนบท สามารถแบ่งตามลักษณะการเกิดได้เป็นหลายลักษณะ ได้แก่ น้ำท่วมขังที่เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป น้ำท่วมฉับพลันซึ่งเป็นลักษณะการเกิดน้ำท่วมหลากอย่างรวดเร็ว ในบริเวณหุบเขา เขิงเขา โดยกระแสน้ำเคลื่อนตัวด้วยความรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้บ้านเรือนพังทลายเสียหาย และมีอันตรายถึงชีวิตได้ และอุทกภัยอีกประเภทหนึ่ง คือ น้ำล้นตลิ่งที่ไหลเข้าท่วมเรือกสวนไร่นา และบ้านเรือนตามสองฝั่งน้ำจนได้รับความเสียหาย น้ำท่วมยังอาจจะทำความเสียหายให้แก่สายไฟฟ้า อุปกรณ์การเรียนการสอน โต๊ะนักเรียน น้ำท่วมสูงอาจจะไหลเข้าไปในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ทำความเสียหายแก่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หนังสือในห้องสมุด เครื่องดนตรี และหากน้ำท่วมเป็นเวลานานอาจทำให้วัสดุสิ่งของที่เป็นโลหะ เกิดการผุกร่อนขึ้นสนิม เช่น ถังเก็บน้ำทำให้เกิดการปนเปื้อนของสิ่งสกปรก เชื้อโรคในอาหาร ในน้ำดื่มของสถานศึกษา

การตรวจสอบความเสี่ยงของอาคารสถานที่ในกรณีอุทกภัย ควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

๑. สถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือเส้นทางระบายน้ำหรือไม่

๒. ในอดีตที่ผ่านมา มีเหตุการณ์อุทกภัยหรือไม่เป็นอุทกภัยประเภทที่เกิดช้า หรือเกิดฉับพลัน มีความถี่ในการเกิดเพียงใด และในอนาคตมีโอกาสเกิดอุทกภัยอีกหรือไม่

๓. โครงสร้างอาคารเรียน รากฐานอาคาร เสาและคาน สามารถรับน้ำหนักและทนแรงน้ำพัดได้มาก หรือน้อยเพียงใด

๔. ฐานรากอาคารควรได้รับการออกแบบหรือเสริมแรง ให้ต้านทานแรงดันของกระแสน้ำท่วมทั้งแบบ รุนแรงและแบบน้ำท่วมขัง

๕. ระดับความสูงของอุทกภัยในอดีตเป็นอย่างไร มีการทำเครื่องหมายแสดงระดับน้ำไว้หรือไม่

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันสาธารณภัยมีข้อมูลความเสี่ยงในพื้นที่หรือไม่ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสถานศึกษามีอะไรบ้าง

การเตรียมความพร้อมด้านอาคารในพื้นที่เสี่ยงวาตภัย

วาตภัย หมายถึง ภัยที่เกิดจากพายุลมแรง อาจจะเป็นพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งภัยเหล่านี้สามารถทำความเสียหายแก่โครงสร้างอาคารสถานศึกษาได้ ซึ่งสาเหตุของความเสียหายส่วนใหญ่เกิดจากการออกแบบอาคารที่ไม่ได้คำนึงถึงการต้านแรงลม ส่วนประกอบ อาคารมีอายุการใช้งานนาน การติดตั้งส่วนประกอบอาคาร เช่น หลังคาไม่ได้มาตรฐาน แม้ว่าความรุนแรงของวาตภัยในหลายพื้นที่จะแตกต่างกันหลายระดับ ขึ้นอยู่กับทิศทางของลม ความเร็ว ลมในช่วงฤดูกาลต่าง ๆ สภาพภูมิประเทศที่สถานศึกษาตั้งอยู่ นอกจากนี้รูปทรงอาคาร การจัดวางอาคาร พื้นที่ของผนัง จำนวนหน้าต่าง ก็มีผลต่อการรับแรงลมด้วยเช่นกัน การสำรวจประเมินอย่างละเอียดจึงต้องใช้ความรู้ทางวิศวกรรมและการวางผังพื้นที่ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่ได้รับความเสียหายจากวาตภัยเป็นประจำควรมีการปรับปรุงด้วยการออกแบบ และก่อสร้างอาคารในลักษณะที่ช่วยให้ต้านทานแรงลมได้มากขึ้น เพื่อให้อาคารเรียนนั้นมีความปลอดภัย แม้ในกรณีที่มีพายุรุนแรงเข้ามาปะทะอาคาร และเพื่อให้อาคารสามารถใช้งานได้เป็นปกติ ในสภาพลมแรงที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ในช่วงอายุการใช้งานของอาคารนั้น ๆ การสำรวจเพื่อประเมินความเสี่ยงวาตภัยและภัยต่อเนื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณาประเด็น ดังนี้

* มีโครงสร้างหลังคาและวัสดุหลังคา สามารถรับแรงปะทะของพายุและมีการติดตั้งอย่างแน่นหนา

* มีการเสริมความแข็งแรงของประตู หน้าต่าง และมีการป้องกันกระจกแตกจากแรงลม

* มีการสำรวจสภาพแวดล้อมที่มีเสาสูง เสาวิทยุ ป้ายโฆษณาสูง หรือต้นไม้ใหญ่ที่ที่อาจจะโค่นล้มได้

* มีการยึดอุปกรณ์เครื่องใช้ให้แน่นหนาเพื่อป้องกันการตกหล่น (เช่น พัดลมเพดาน ตู้สูง ชั้นวางของ เครื่องปรับอากาศ ป้ายต่าง ๆ กระจ่าง)

* จำเป็นต้องมีการติดตั้งสายล่อฟ้า ระบบตัดไฟ และระบบป้องกันฟ้าผ่า

* จัดทำแผนผังพื้นที่เสี่ยงภัยของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความเสี่ยงและผลกระทบของภัยธรรมชาติต่อสถานศึกษา เป็นภัยอันตรายอย่างหนึ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ในสถานศึกษา และทำให้เกิดอันตรายแก่นักเรียนได้ทุกขณะ การเสริมสร้างความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา อาจทำได้ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งด้านความปลอดภัยให้แก่โรงเรียนในสถานศึกษา อาทิ การเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงภัยในสถานศึกษา เช่น การบริหารจัดการโครงสร้างอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมด้านอาคารในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก การเตรียมความพร้อมด้านอาคารในพื้นที่เสี่ยงวาตภัย เป็นต้น

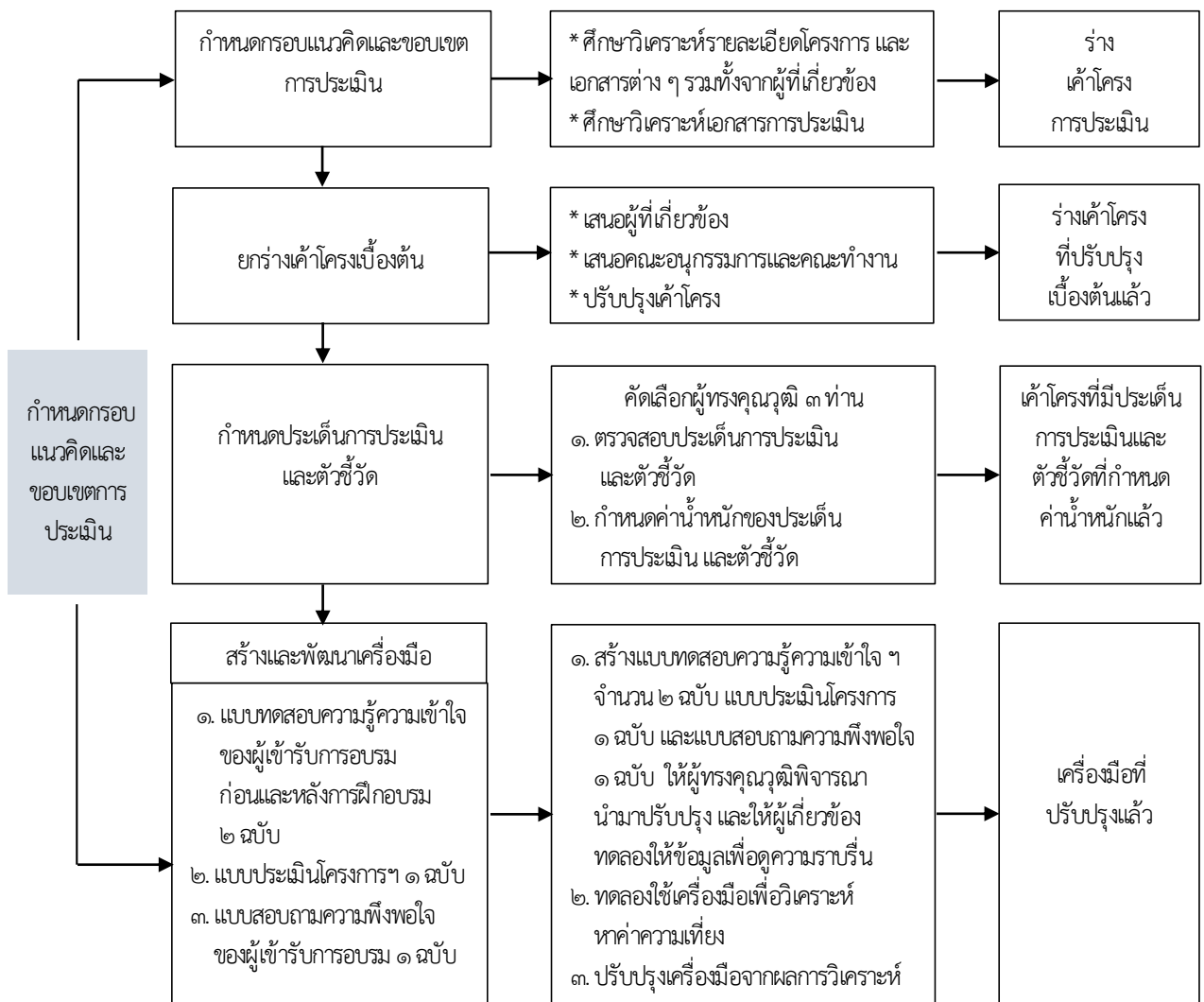
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ มีลำดับขั้นตอนสำคัญ ๒ ขั้นตอนหลัก คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน ประกอบด้วย การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมินเพื่อกำหนดเค้าโครง และกำหนดประเด็นการประเมินรวมทั้งตัวชี้วัด ตลอดจนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ ๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และสรุปผลการประเมิน

โดยขั้นตอนดังกล่าวแสดงดังแผนภาพที่ ๑ ซึ่งรายละเอียดของวิธีดำเนินการประเมินแต่ละขั้นตอน ดังนี้

แบบแผนการศึกษา

การดำเนินโครงการในครั้งนี้ เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลของโครงการ ได้แก่ ๑) การประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักการและการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการประเมิน ๒) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา ๓) การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มเป้าหมาย (Target Group)

กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

๑. ครูผู้เข้ารับการอบรม จากโรงเรียนทุกสังกัดในจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน จำนวน ๘๐๘ คน
๒. วิทยากร และวิทยากรร่วมในแต่ละจุดอบรม จำนวน ๗๐ คน

ขอบเขตการดำเนินงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินงานตามโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ได้กำหนดขอบเขตของการดำเนินการจัดการอบรม ดังนี้

ด้านปัจจัย :

- ๑) โครงการที่จัดอบรม
- ๒) การกำหนดสถานที่/จุดอบรม
- ๓) จำนวนผู้เข้าอบรม
- ๔) วิทยากรให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ
- ๕) การบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านกระบวนการ :

- ๑) การชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดในการดำเนินโครงการ
- ๒) ประเด็นรายละเอียด/เนื้อหาในการอบรม ได้แก่ ด้านการจราจรบนท้องถนน ด้านความมั่นคง ด้านแผ่นดินไหว ด้านอัคคีภัย/หมอกควัน P.M. ๒.๕ และด้านโรคอุบัติการณ์ใหม่ โควิด-๑๙

ด้านผลผลิต :

- ๑) ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม
- ๒) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
- ๓) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการในครั้งนี กำหนดระยะเวลาในช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม – ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๔

งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๓,๕๓๘,๒๐๐.๐๐ บาท (สามล้านห้าแสนสามหมื่นแปดพันสองร้อย บาทถ้วน) ถัวจ่ายทุกรายการ

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	คือ	โครงการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒
ตัวแปรตาม	คือ	๑) ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม ๒) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา ๓) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. แบบประเมินโครงการ การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒. แบบสอบถามความพึงพอใจ การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้าน ความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

แบบประเมินโครงการการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

เครื่องมือดังกล่าวมีโครงสร้างของเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย

๑. คำชี้แจง
๒. ข้อมูลทั่วไป
๓. โครงการและการดำเนินงานโครงการ
  - วัตถุประสงค์ของโครงการ
  - ระดับความประเมินความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโครงการ
๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน
๕. ข้อคิดเห็น

ตัวอย่างเครื่องมือ แบบประเมินโครงการ การพัฒนาบุคลากรแกนนำ ฯ ดังนี้

วัตถุประสงค์	ข้อความ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕
๑	เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่)										
	...										

แบบประเมินความพึงพอใจ การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

เครื่องมือดังกล่าวมีโครงสร้างของเครื่องมือซึ่ง ประกอบด้วย

๑. คำชี้แจง
๒. ด้านปัจจัย (Input)
๓. ด้านกระบวนการ (Process)
๔. ด้านผลผลิต (Output)
๕. ข้อเสนอแนะ

ตัวอย่างเครื่องมือ แบบประเมินความพึงพอใจ ฯ ดังนี้

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านปัจจัย (Input)					
๑	โครงการที่จัดอบรมเป็นโครงการที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นสำหรับสถานศึกษา					
	...					

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการในครั้งนี้ ทั้ง ๒ รายการ ผู้ประเมินโครงการ ได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับโครงการในการพัฒนา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และจำนวนสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดเชียงราย และประชาสัมพันธรับสมัครบุคลากรครูในแต่ละแห่ง แจ้งรายชื่อ และจำนวนครูที่เข้ารับการอบรม จนกระทั่งได้ครูที่มีความประสงค์ที่จะเข้ารับการอบรม ทั้งหมด จำนวน ๘๐๘ คน

๒. คณะกรรมการ พัฒนาและจัดทำเอกสารประกอบการอบรม ประกอบด้วย ๑) เอกสารการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนภาคเหนือตอนบน ๒ และ ๒) เอกสารแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล) ตามแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕)

๓. คณะกรรมการประเมินโครงการสร้างเครื่องมือการประเมินโครงการ ประกอบด้วย เครื่องมือ ๒ รายการ ได้แก่ ๑) แบบประเมินโครงการการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย และ ๒) แบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างของเครื่องมือ และความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือ (IOC) ตรวจสอบประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด กำหนดค่าน้ำหนักของประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด

๔. นำเครื่องมือทั้ง ๒ ฉบับ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเรียบร้อยแล้วนำมาปรับปรุง และให้ผู้เกี่ยวข้องทดลอง ให้ข้อมูลเพื่อดูความราบรื่นของข้อมูล และทดลองใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง

๕. ปรับปรุงเครื่องมือจากผลการวิเคราะห์ และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. เก็บข้อมูลผลการดำเนินโครงการตามเครื่องมือแบบประเมินโครงการการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๒. เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมตามเครื่องมือแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๓. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔. รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งกำหนดการรายงานแบ่งเป็น ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลเชิงปริมาณ รายงานด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ (%) ได้แก่ ๑) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ๒) ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ๓) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

๔.๒ ข้อมูลเชิงคุณภาพ รายงานด้วยการบรรยาย ได้แก่ ๑) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน ๒) ข้อคิดเห็นต่อการจัดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คำนวณจากสูตร (สุรวาท ทองบุ, ๒๕๕๕ : ๑๐๒)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

๒. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) คำนวณจากสูตร (สุรวาท ทองบุ, ๒๕๕๕ : ๑๐๔)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

๓. ร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ	X	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรม
-------	---	-----	---------------------

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผล และนำเสนอผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังนี้

๑. ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม

๒. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา

๓. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

ระดับคะแนนของผู้เข้ารับการอบรมการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

ค่าเฉลี่ย ๑๘.๐๐ – ๒๐.๐๐ ระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย ๑๔.๐๐ – ๑๗.๙๙ ระดับดี

ค่าเฉลี่ย ๑๐.๐๐ – ๑๓.๙๙ ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๕.๐๐ – ๙.๙๙ ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๔.๙๙ ระดับน้อยที่สุด

ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ

๔.๕๐ – ๕.๐๐ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อย

๑.๐๐ – ๑.๔๙ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

๔.๕๐ – ๕.๐๐ มีความพึงพอใจมากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ มีความพึงพอใจมาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ มีความพึงพอใจปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ มีความพึงพอใจน้อย

๑.๐๐ – ๑.๔๙ มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม

จากการดำเนินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกรมจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ ผู้ประเมิน ได้ดำเนินการทดสอบผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา ก่อน – หลังการฝึกอบรม

รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนการฝึกอบรม	๘๗๙	๙.๕๙	๒.๘๘	๕๑.๙๕๕	๘๗๘	.๐๑
หลังการฝึกอบรม	๘๗๙	๑๖.๒๗	๓.๓๐			

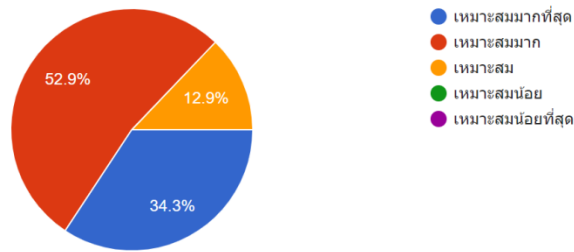
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๑ เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูก่อน และหลังการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า มีจำนวนผู้รับการทดสอบ จำนวน ๘๗๙ คน บุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดย ก่อนการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๙.๕๙) และหลังการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย ๑๖.๒๗)

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา

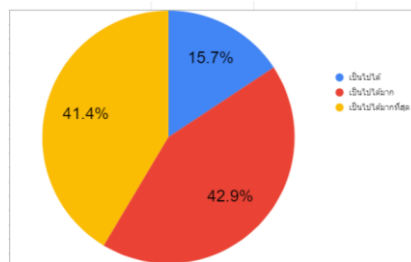
๑. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

แผนภูมิที่ ๑ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ข้อที่ ๑ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล)

จากแผนภูมิที่ ๑ วัตถุประสงค์เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล) พบว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๕๒.๙๐ มีความเหมาะสมมากที่สุดร้อยละ ๓๔.๓๐ และมีความเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ ๑๒.๙๐

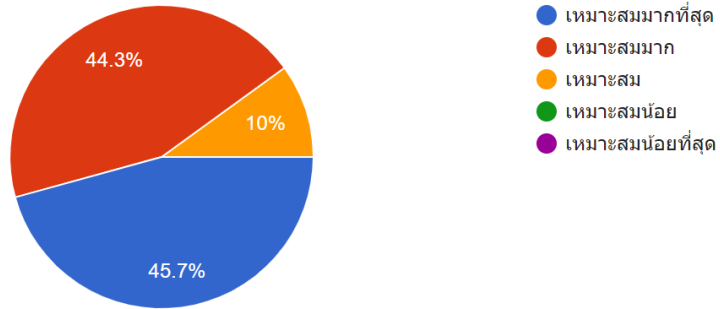
แผนภูมิที่ ๒ ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล)

จากแผนภูมิที่ ๒ วัตถุประสงค์เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล) พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๒.๙๐ มีความเป็นไปได้มากที่สุด ร้อยละ ๔๑.๔๐ และมีความเป็นไปได้ปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

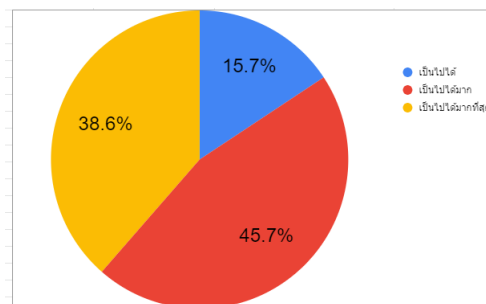

แผนภูมิที่ ๓ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ข้อที่ ๒ เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา

จากแผนภูมิที่ ๓ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๔๔.๓๐ มีความเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๗๐ และมีความเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ ๑๐

แผนภูมิที่ ๔ ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ ข้อที่ ๒ เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา

จากแผนภูมิที่ ๔ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๕.๗๐ มีความเป็นไปได้มากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๖๐ และมีความเป็นไปได้ปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

๒. ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา

ตารางที่ ๒ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา

ที่	รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
๑.	ความเหมาะสมของคณะกรรมการดำเนินโครงการ	๗๐	๔.๑๗	๐.๗๐	มาก
๒.	ความเหมาะสมของคณะวิทยากรหลักในการอบรม/ทำกิจกรรมโครงการ	๗๐	๔.๓๙	๐.๖๗	มาก
๓.	ความเหมาะสมของคณะวิทยากรตามจุดอบรมปลายทาง	๗๐	๔.๓๖	๐.๗๐	มาก
๔.	ความเหมาะสม/สอดคล้องของเนื้อหาสาระในการอบรมพัฒนาครู ก. ตามโครงการ	๗๐	๔.๓๔	๐.๗๐	มาก
๕.	ความเหมาะสมของวิธีการ และขั้นตอนการจัดอบรม และทำกิจกรรมการอบรมพัฒนาครู ก.	๗๐	๔.๑๔	๐.๗๑	มาก
๖.	ความเหมาะสมของวิธีการกำหนดจุดอบรมพัฒนาครู ก.	๗๐	๔.๒๑	๐.๗๐	มาก
๗.	ความเหมาะสมกับเวลา และสถานการณ์ในการจัดอบรมพัฒนาครู ก.	๗๐	๔.๐๖	๐.๗๐	มาก
เฉลี่ยรวม		๗๐	๔.๒๔	๐.๕๖	มาก

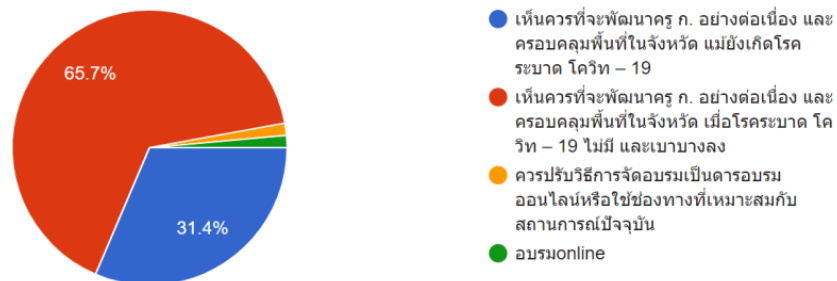
ตารางที่ ๒ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของคณะวิทยากรหลักในการอบรม/ทำกิจกรรมโครงการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๙) มีความเหมาะสมในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของคณะวิทยากรตามจุดอบรมปลายทาง (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๖) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนรายการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมกับเวลา และสถานการณ์ในการจัดอบรมพัฒนาครู ก. (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๖) ซึ่งก็มีความเหมาะสมในระดับมาก

๓. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

- ๑) การเว้นระยะห่าง เนื่องจากความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อไวรัส โควิด-๑๙ (COVID-19) จึงต้องมีการเว้นระยะห่าง ทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเลือกปฏิบัติเฉพาะกิจกรรมที่ไม่มีความเสี่ยง
- ๒) การส่งสัญญาณภาพจากต้นทาง และการรับชมสัญญาณภาพของปลายทาง มีติดขัดบ้างในบางช่วงบางตอน สัญญาณอินเทอร์เน็ตขาดหายในบางช่วงบางตอน
- ๓) ผู้เข้าอบรมปลายทางไม่ได้สื่อสาร ๒ ทาง ทำให้การดูการสาธิตไม่สมบูรณ์เหมือนสถานการณ์จริง
- ๔) อุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมไม่เพียงพอ เช่น การกู้ชีพ กู้ภัย
- ๕) การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และกระชั้นชิด
- ๖) พื้นที่ไม่สะดวกต่อการสาธิต

๔. ข้อคิดเห็นต่อการจัดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒

แผนภูมิที่ ๑๒ ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ และผู้รับผิดชอบประจำจุดอบรม

จากแผนภูมิที่ ๑๒ ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ และผู้รับผิดชอบประจำจุดอบรม พบว่า เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัด เมื่อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ไม่มี และเบาบางลง ร้อยละ ๖๕.๗๐ เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัด แม้ยังเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ร้อยละ ๓๑.๔๐ ควรปรับวิธีการจัดอบรมเป็นการอบรมออนไลน์ หรือใช้ช่องทางอื่น ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ ๓.๗๐ และจัดอบรมออนไลน์ ร้อยละ ๓.๒๐

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

- ๑) เป็นกิจกรรมที่ดี และควรพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่องทุกปี
- ๒) เป็นโครงการที่ดี และมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน และสถานศึกษา
- ๓) เป็นโครงการที่ดี แต่ควรมีวิทยากรที่มีความรู้ และชำนาญในการป้องกันฯ ประจำจุด อย่างน้อยจุดละ ๑ คน

๔) เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงรายที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันขับเคลื่อน

๕) ควรเพิ่มเวลาในการสอนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยด้วยวิธีการที่หลากหลายวิธี

๖) เป็นการจัดกิจกรรม ในรูปแบบออนไลน์ ที่ดี ในรูปแบบสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ ๒ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านปัจจัย (Input)

ที่	รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
๑.	โครงการที่จัดอบรมเป็นโครงการที่ตอบสนองความ	๘๐๘	๔.๔๘	๐.๕๘	มาก
	ต้องการจำเป็นสำหรับสถานศึกษา				
๒.	การกำหนดสถานที่/จุดอบรมมีความเหมาะสม	๘๐๘	๔.๔๗	๐.๐๒	มาก
๓.	การกำหนดจำนวนผู้เข้าอบรมเหมาะสม	๘๐๘	๔.๖๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๔.	วิทยากรให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติเหมาะสม	๘๐๘	๔.๕๗	๐.๕๖	มากที่สุด
๕.	กำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสม	๘๐๘	๔.๔๔	๐.๖๓	มาก
๖.	การบริการอื่น ๆ เช่น งานธุรการ อาหาร อาหารว่าง	๘๐๘	๔.๖๑	๐.๕๕	มากที่สุด
	น้ำดื่ม ตลอดถึงบรรยากาศในการฝึกอบรม				
	เฉลี่ยรวม	๘๐๘	๔.๕๓	๐.๔๗	มากที่สุด

ตารางที่ ๒ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านปัจจัย (Input) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๓) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงที่สุด ได้แก่ การบริการอื่น ๆ เช่น งานธุรการ อาหาร อาหารว่าง น้ำดื่ม ตลอดถึงบรรยากาศในการฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๑) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การกำหนดจำนวนผู้เข้าอบรมเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๐) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๔) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

ตารางที่ ๓ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านกระบวนการ (Process)

ที่	รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
๑.	การชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาจังหวัดเชียงราย ชัดเจน ตรงกับความต้องการจำเป็นของจังหวัด/ภาค	๘๐๘	๔.๔๗	๐.๕๗	มาก
๒.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้	๘๐๘	๔.๔๒	๐.๖๐	มาก
๓.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนแนวทางเผชิญเหตุ การรับมือเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา และชุมชนในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้	๘๐๘	๔.๔๐	๐.๖๓	มาก
๔.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน	๘๐๘	๔.๒๗	๐.๖๓	มาก
๕.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว ดินสไลด์/ดินโคลนถล่ม	๘๐๘	๔.๓๒	๐.๖๖	มาก
๖.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกัน และระงับอัคคีภัย	๘๐๘	๔.๓๕	๐.๖๔	มาก
๗.	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๘๐๘	๔.๓๓	๐.๖๖	มาก
เฉลี่ยรวม		๘๐๘	๔.๓๗	๐.๕๓	มาก

ตารางที่ ๓ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๗) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงที่สุด ได้แก่ การชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาจังหวัดเชียงราย ชัดเจน ตรงกับความต้องการจำเป็นของจังหวัด/ภาค (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๗) มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้ (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๒) มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนรายการที่

ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๗) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

ตารางที่ ๔ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านผลผลิต (Output)

ที่	รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
๑.	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน	๘๐๘	๔.๔๙	๐.๕๙	มาก
๒.	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว/ดินสไลด์/ดินโคลนถล่ม	๘๐๘	๔.๔๕	๐.๖๐	มาก
๓.	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกันและระงับอัคคีภัย	๘๐๘	๔.๔๙	๐.๕๗	มาก
๔.	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๘๐๘	๔.๕๑	๐.๕๖	มากที่สุด
๕.	ผลผลิตของการฝึกอบรมในภาพรวม	๘๐๘	๔.๔๔	๐.๕๙	มาก
	เฉลี่ยรวม	๘๐๘	๔.๔๘	๐.๕๓	มาก

ตารางที่ ๔ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านผลผลิต (Output) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๘) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงที่สุด ได้แก่ ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน และผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกัน และระงับอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๙) มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนรายการที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ผลผลิตของการฝึกอบรมในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๔) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

บทที่ ๕

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา และความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๘๗๙ คน ได้ให้ข้อมูลในการทดสอบความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน ๘๐๘ คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นวิทยากร และวิทยากรร่วมในแต่ละจุดอบรม จำนวน ๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ แบบประเมินโครงการการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ และแบบสอบถาม ความพึงพอใจ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบก่อน-หลังการอบรม ตอบแบบประเมิน และตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติการทดสอบที (t-test) และอธิบายความคิดเห็นและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้วยการบรรยายเชิงพรรณนา

สรุปผลการประเมิน

การประเมินโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย : กิจกรรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ สรุปผลการประเมิน ดังนี้

๑. ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษาของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และการปฏิบัติด้านความปลอดภัยบนท้องถนนในสถานศึกษา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยก่อนการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๙.๕๙) และหลังการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย ๑๖.๒๗)

๒. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา

๒.๑ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย นำยล) พบว่า ๑) มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๕๒.๙๐ มีความเหมาะสมมากที่สุดร้อยละ ๓๔.๓๐ และมีความเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ ๑๒.๙๐ ๒) ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย นำยล) พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๒.๙๐ มีความเป็นไปได้มากที่สุด ร้อยละ ๔๑.๔๐ และมีความเป็นไปได้ปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

๒.๒ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำใน สถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า ๑) มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ ๔๔.๓๐ มีความเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๗๐ และมีความเหมาะสม ปานกลาง ร้อยละ ๑๐ ๒) ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้มาก ร้อยละ ๔๕.๗๐ มีความเป็นไปได้มากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๖๐ และมีความเป็นไปได้ปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๗๐

๒.๓ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา พบว่า โดยรวม มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีความ เหมาะสมสูงที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมของคณะวิทยากรหลักในการอบรม/ทำกิจกรรมโครงการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๙) มีความเหมาะสมในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของคณะวิทยากร ตามจุดอบรมปลายทาง (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๖) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนรายการที่มีความ เหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมกับเวลา และสถานการณ์ในการจัดอบรมพัฒนาครู ก. (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๖) ซึ่งก็มีความเหมาะสมในระดับมาก

๒.๔ ข้อคิดเห็นต่อการจัดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัด เมื่อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ไม่มี และเบาบางลง ร้อยละ ๖๑.๗๐ เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ ในจังหวัด แม้ยังเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- 19) ร้อยละ ๓๑.๔๐ ควรปรับวิธีการจัดอบรม เป็นการอบรมออนไลน์ หรือใช้ช่องทางอื่น ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ ๓.๗๐ และจัดอบรม ออนไลน์ ร้อยละ ๓.๒๐

๓. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษา ภาคเหนือตอนบน ๒ ดังนี้

๓.๑ ความพึงพอใจด้านปัจจัย (Input) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๓) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ การบริการอื่น ๆ เช่น งานธุรการ อาหาร อาหารว่าง น้ำดื่ม ตลอดถึงบรรยากาศในการฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๑) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๔) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

๓.๒ ความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๗) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ การชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาจังหวัดเชียงราย ชัดเจน ตรงกับความต้องการจำเป็นของจังหวัด/ภาค (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๗) มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้ (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๒) มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนรายการที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๗) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

๓.๓ ความพึงพอใจด้านผลผลิต (Output) โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๘) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน และผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกัน และระงับอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๙) มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนรายการที่ผู้เข้ารับการอบรม มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ผลผลิตของการฝึกอบรมในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๔) ซึ่งก็มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

๑. การกำหนดโครงการที่จะพัฒนาในครั้งต่อไป สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายควรกำหนดโครงการในการพัฒนาบุคลากรครู ทุกสังกัดในจังหวัดเชียงรายที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยอันตรายจากภัยธรรมชาติ เช่น ภัยจากแผ่นดินไหว ภัยจากน้ำท่วม หรืออุทกภัย ภัยจากไฟไหม้ หรือภัยจากธรรมชาติอื่น ๆ ที่ปรากฏในพื้นที่

๒. ควรกำหนดโควตากลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดโควตาเป็นหน่วยงานละกี่คน ตามสัดส่วนของจำนวนบุคลากรในแต่ละสังกัด

๓. ควรจัดหาวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญในการอบรมแต่ละเรื่อง/ประเด็น ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง และให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่พัฒนา

๔. การกำหนดสถานที่จัดอบรม ควรหาสถานที่จัดอบรมให้เหมาะสมกับบุคลากรที่เข้าร่วมอบรม ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ เช่น ที่จอดรถคับแคบ ห้องประชุมคับแคบไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการ

๑. การสรุปรายงานโครงการในครั้งต่อไป ควรนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและกระบวนการในการวิจัย

๒. ควรเพิ่มเติมกระบวนการในการประเมินโครงการ เป็นกระบวนการประเมิน ๓ ระยะ คือ การประเมินโครงการก่อนการดำเนินโครงการ การประเมินระหว่างดำเนินงาน และการประเมินหลังดำเนินโครงการ

๓. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานประเมินโครงการ จนเสร็จสิ้นกระบวนการในการประเมินโครงการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

โครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข. การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ภาคเหนือตอนบน ๒. เชียงราย : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย, ๒๕๖๔. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สพฐ., ๒๕๖๔.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๖). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๖.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย. แนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย (สะอาด ปลอดภัย น่ายล). เชียงราย : สุวรรณการพิมพ์, ๒๕๖๔ข. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย. แนวทางการดำเนินการ/ตัวชี้วัดการกำกับติดตาม และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดเชียงราย. เชียงราย : สุวรรณการพิมพ์, ๒๕๖๔ก. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย . แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕). เชียงราย : สุวรรณการพิมพ์, ๒๕๖๓. (เอกสารอัดสำเนา)

สุรวาท ทองบุ. การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, ๒๕๕๕.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

- แบบทดสอบก่อน – หลัง การอบรม
- แบบประเมินโครงการ ฯ
- แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบทดสอบก่อน – หลัง การฝึกอบรม
การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง :

๑. ข้อทดสอบก่อน – หลัง การฝึกอบรม มีทั้งหมด ๒๐ ข้อ
๒. อ่านข้อทดสอบ และเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด × ลงในกระดาษคำตอบ

๑. เพราะเหตุใดจึงมีการขับเคลื่อน โครงการเสริมสร้างความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา ?
  - ก. เพื่อความก้าวหน้าและทันต่อเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน
  - ข. เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น
  - ค. เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา
  - ง. เพื่อจะได้เป็นสถานศึกษาในระดับมาตรฐานสากล
๒. ข้อใดไม่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนของการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา ?
  - ก. การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยธรรมชาติ
  - ข. การวางแผนความปลอดภัยและการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง
  - ค. การนิเทศ กำกับติดตามผลการดำเนินงาน
  - ง. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
๓. องค์ประกอบสามเสาหลัก (Pillars) ของความปลอดภัยรอบด้านในสถานศึกษา ยกเว้นข้อใด ?
  - ก. การให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัว
  - ข. อาคารสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย
  - ค. การจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา
  - ง. การจัดการความสะอาดด้านสภาพบริบททุกมิติ
๔. “การปรับปรุงน้ำดื่ม น้ำใช้ และสุขลักษณะในสถานศึกษาให้ดีขึ้น” เป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเสาหลักด้านใด ?
  - ก. การให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัว
  - ข. อาคารสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาที่ปลอดภัย
  - ค. การจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา
  - ง. การจัดการความสะอาดด้านสภาพบริบททุกมิติ

๕. ข้อใดไม่ได้อยู่ในขอบข่ายของ “การบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา” (School Disaster Management) ?
- ให้สถานศึกษาติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าและสร้างความเข้าใจในระบบเตือนภัยให้ตรงกัน
  - การกำหนดสถานที่สำรองเพื่อจัดการเรียนการสอนในยามเกิดเหตุภัยพิบัติ
  - จัดให้มีการฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนเรื่องการลดความเสี่ยงภัยพิบัติให้แก่ครู**
  - การวางแผนลดความเสี่ยงและเตรียมความพร้อมโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง
๖. มาตรฐานตามกรอบของสถานศึกษาปลอดภัย มีทั้งหมดกี่มาตรฐาน และกำหนดเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพไว้กี่ระดับ ?
- ๗ มาตรฐาน ๔ ระดับ
  - ๗ มาตรฐาน ๕ ระดับ
  - ๑๓ มาตรฐาน ๔ ระดับ
  - ๒๐ มาตรฐาน ๕ ระดับ**
๗. ข้อใด **ไม่ใช่** ประเด็นการพิจารณาของ “การประเมินความเสี่ยงภัยรอบด้านและมีการติดตามผล โดยที่นักเรียนมีส่วนร่วม” ?
- มีการประเมินความเสี่ยงภัยโดยครูผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการ**
  - มีการประเมินความเสี่ยงภัยรอบด้านที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมวางแผนและดำเนินการ
  - มีการสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยง
  - มีการติดตามผลภายหลังการประเมินความเสี่ยง
๘. สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนรู้เรื่องลดความเสี่ยงภัยพิบัติสำหรับนักเรียนอย่างไร ?
- จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในบางชั้นเรียน
  - ไม่ควรจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยและเด็กพิการ
  - จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทุกชั้นเรียน**
  - จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เป็นนักเรียนแกนนำ
๙. สถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไรในการป้องกันและรับมือต่อโรคโควิด – ๑๙ และโรคระบาดอื่น ๆ
- ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบในช่วงเช้าแถมก่อนเข้าเรียน
  - จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้เรียน เช่น จัดนิทรรศการ เอกสาร แผ่นพับ
  - จัดบูรณาการการสอนเกี่ยวกับโรคระบาดในหลักสูตร
  - ถูกทุกข้อ**
๑๐. “แผนเผชิญเหตุ” มีความหมายตรงกับข้อใด ?
- แผนที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ
  - แผนที่จำเป็นต้องทำเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ขณะเกิดภัยธรรมชาติ**
  - แผนที่ทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤต
  - แผนที่ทำขึ้นเพื่ออพยพผู้ประสบภัยธรรมชาติ

๑๑. เพราะเหตุใดจึงมีการซ่อมแผนจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ?
- เพื่อให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องรู้จักการโต้ตอบและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้อง
  - สร้างความมั่นใจในการเผชิญเหตุ ลดความตื่นตระหนกเมื่อเกิดเหตุ
  - เพื่อสอนเทคนิคให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีทักษะในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นในยามฉุกเฉิน
  - ง. ถูกทุกข้อ**
๑๒. ข้อใด **ไม่ใช่** กระบวนการจัดการฝึกซ้อมโดยการพิจารณาบริบทปัจจุบันของสถานศึกษา ?
- ลักษณะของภัยและแผนที่จะนำมาฝึกซ้อม
  - ข. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อม**
  - หน้าที่ภารกิจของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ต้องการฝึกซ้อม
  - บทบาทของบุคลากร เจ้าหน้าที่ และนักเรียนที่จะร่วมฝึกซ้อม
๑๓. “สถานที่ที่ปลอดภัยจากธรรมชาติและจัดไว้เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้พักอาศัยชั่วคราว” มีความหมายตรงกับข้อใด ?
- ก. หลุมหลบภัย
  - ข. โรงพยาบาลสนาม
  - ค. ศูนย์พักพิงชั่วคราว**
  - ง. ค่ายกักกัน
๑๔. หลักสูตร “การลดความเสี่ยงภัยพิบัติในสถานศึกษา” ประกอบด้วยเนื้อหาของหลักสูตร กี่สาระการเรียนรู้ ?
- ก. ๘ สาระการเรียนรู้
  - ข. ๑๐ สาระการเรียนรู้
  - ค. ๑๒ สาระการเรียนรู้**
  - ง. ๑๔ สาระการเรียนรู้
๑๕. สาระการเรียนรู้ที่ ๖ ของ “หลักสูตรการลดความเสี่ยงภัยพิบัติในสถานศึกษา” ว่าด้วยเรื่องใด ?
- ก. ภัยจากโรคระบาด
  - ข. ภัยจากดินโคลนถล่ม
  - ค. ภัยพิบัติรอบตัว**
  - ง. ภัยพิบัติแผ่นดินไหว
๑๖. ข้อต่อไปนี้เป็นวัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาลเบื้องต้น **ยกเว้น** ข้อใด ?
- ก. เพื่อสังเกตอาการผู้บาดเจ็บ**
  - ข. เพื่อให้ผู้บาดเจ็บมีชีวิตรอด
  - ค. เพื่อไม่ให้ผู้บาดเจ็บได้รับอันตรายเพิ่มขึ้น
  - ง. เพื่อให้ผู้บาดเจ็บฟื้นคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
๑๗. ข้อใดไม่อยู่ในขอบข่ายของหลักการปฐมพยาบาล ?
- ก. อายาตื่นเต้นตกใจ
  - ข. นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล
  - ค. สังเกตอาการผู้บาดเจ็บ
  - ง. ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บหลังนำส่งโรงพยาบาล**

๑๘. การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่ “เป็นลม” ในขั้นตอนแรกควรทำอะไร ?

- ก. ให้อยู่ในที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก
- ข. คลายเสื้อผ้าให้หลวม
- ค. จัดให้นอนราบ ยกเท้าสูงกว่าลำตัวเล็กน้อย
- ง. เปิดทางเดินหายใจ เปิดหน้าผาก ยกคาง

๑๙. ข้อใดคือ ข้อห้าม ในการปฐมพยาบาลผู้ป่วย “เลือดกำเดาไหล” ?

- ก. เมื่อเลือดหยุดแล้ว ใช้ผ้าอุ่นเช็ดบริเวณจมูกและปาก
- ข. บอกให้ผู้ป่วยสั่งน้ำมูก แคะ หรือขี้จมูก
- ค. ให้ผู้ป่วยนั่งโน้มตัวไปข้างหน้า
- ง. ใช้มือบีบปลายจมูกไว้ ๑๐ นาที และหายใจทางปาก

๒๐. การช่วยเหลือผู้ป่วยที่ “ข้อเท้าเคล็ด ข้อเท้าแพลง” ไม่ควรทำสิ่งใด ?

- ก. ถ้าอาการไม่ดีขึ้น ให้นำส่งโรงพยาบาล
- ข. ประคบด้วยน้ำอุ่นอย่างน้อย ๒๐ นาที
- ค. ให้ข้อเท้าที่ได้รับบาดเจ็บอยู่นิ่ง ๆ ห้ามเดิน
- ง. ให้ผู้ป่วยยกเท้าสูงขึ้นเล็กน้อยเพื่อลดบวม

*****

เฉลยแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน

ข้อที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐
เฉลย	ค	ค	ง	ข	ค	ง	ก	ค	ง	ข	ง	ข	ค	ค	ค	ก	ง	ค	ข	ข

๒. ความเหมาะสมของกระบวนการจัดอบรมพัฒนาครู ก.

ข้อที่	ข้อความ	ความเหมาะสม					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ความเหมาะสมของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ฯ						
๒	ความเหมาะสมของคณะวิทยากรหลักในการอบรม/ทำกิจกรรมโครงการ ฯ						
๓	ความเหมาะสมของคณะวิทยากรตามจุดอบรมปลายทาง						
๔	ความเหมาะสม/สอดคล้องของเนื้อหาสาระในการอบรมพัฒนาครู ก. ตามโครงการ ฯ						
๕	ความเหมาะสมของวิธีการ และขั้นตอนการจัดอบรมและทำกิจกรรมการอบรมพัฒนาครู ก.						
๖	ความเหมาะสมของวิธีการกำหนดจุดอบรมพัฒนาครู ก.						
๗	ความเหมาะสมกับเวลา และสถานการณ์ในการจัดอบรมพัฒนาครู ก.						

๓. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี มี ดังนี้

.....
 .....

๔. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดโครงการนี้

เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย แม้ยังเกิดโรคระบาด โควิด - ๑๙

เห็นควรที่จะพัฒนาครู ก. อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย เมื่อโรคระบาด โควิด - ๑๙ ไม่มี และหายไปจากโลกนี้แล้ว

เห็นควรที่จะยกเลิกโครงการนี้ เนื่องจาก .....

.....
 .....

ความคิดเห็นอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....
 .....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสะท้อนภาพการดำเนินโครงการ
ฝ่ายประเมินโครงการ ศธจ.เชียงราย

แบบสอบถามความพึงพอใจ
การพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนของสถานศึกษาภาคเหนือ ตอนบน ๒
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

.....
คำชี้แจง :

๑. แบบสอบถามความพึงพอใจ การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ภาคเหนือตอนบน ๒ ใช้สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
๒. เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมครบตามหลักสูตรแล้ว กรุณาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจตามประเด็นคำถาม ในแบบสอบถามที่ให้ไว้
๓. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้ ได้กำหนดระดับความพึงพอใจไว้ ๕ ระดับ ได้แก่
- ๕ หมายถึง มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
  - ๔ หมายถึง มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
  - ๓ หมายถึง มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
  - ๒ หมายถึง มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
  - ๑ หมายถึง มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
๔. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพึงพอใจ ตามระดับความพึงพอใจของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านปัจจัย (Input)						
๑	โครงการที่จัดอบรมเป็นโครงการที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นสำหรับสถานศึกษา					
๒	การกำหนดสถานที่/จุดอบรมมีความเหมาะสม					
๓	การกำหนดจำนวนผู้เข้าอบรมเหมาะสม					
๔	วิทยากรให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เหมาะสม					
๕	การกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสม					
๖	การบริการอื่น ๆ เช่น งานธุรการ อาหาร อาหารว่าง น้ำดื่ม ตลอดถึงบรรยากาศ ในการฝึกอบรม					
ด้านกระบวนการ (Process)						
๑	การชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาจังหวัด เชียงราย ชัดเจน ตรงกับความต้องการจำเป็นของจังหวัด/ภาค					
๒	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย ในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้					
	๒.๑ ด้านการจรรยาบรรณท้องถิ่น					
	๒.๒ ด้านความมั่นคง					
	๒.๓ ด้านแผ่นดินไหว					
	๒.๔ ด้านอัคคีภัย/หมอกควัน P.M.๒.๕					
	๒.๕ ด้านโรคอุบัติการณ์ใหม่ Covid - ๑๙					
๓	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนแผน แนวทางเผชิญเหตุ การรับมือเมื่อเกิดอุบัติภัยด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา และชุมชน ในประเด็นต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลในสถานศึกษาได้					
	๓.๑ ด้านการจรรยาบรรณท้องถิ่น					
	๓.๒ ด้านความมั่นคง					
	๓.๓ ด้านแผ่นดินไหว					
	๓.๔ ด้านอัคคีภัย/หมอกควัน P.M.๒.๕					
	๓.๕ ด้านโรคอุบัติการณ์ใหม่ Covid - ๑๙					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๔	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน					
๕	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว ดินสไลด์/ดินถล่ม/โคลนถล่ม					
๖	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกัน และระงับอัคคีภัย					
๗	ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
ด้านผลผลิต (Output)						
๑	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยบนท้องถนน					
๒	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว/ ดินสไลด์/ดินถล่ม/โคลนถล่ม					
๓	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย การป้องกัน และระงับอัคคีภัย					
๔	ผู้เข้าอบรมพึงพอใจที่ได้รับความรู้ หรือฝึกปฏิบัติฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
๕	ผลผลิตของการฝึกอบรมในภาพรวม					

ข้อเสนอแนะ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ภาคผนวก ข

คณะผู้จัดทำรายงาน

๕๗/๓๓ หมู่ ๒๒ ถ.เวียงบูรพา ต.สบเวียง
อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

Website
<http://cri.moe.go.th>

โทรศัพท์/โทรสาร
๐๕๓-๗๑๔๔๘๑, ๐๕๓-๗๑๔๔๘๔